

EGIPT - Na 2. strani
Sporna »resnica« o Regenijevi smrti
 V Italiji nihče ne verjame režimski verziji

EU - Na 13. in 14. strani
Evropa, Italija in begunska kriza
 Razmišljanje Iztoka Mirošiča

BRDA - Na 19. strani
Za Briško poroko že dvajset parov
 Prihajajo iz Slovenije in Italije

BARBARA KORUN
»Da so v Sloveniji otroci lačni, to je pa višek!«

MEDOBČINSKE ZVEZE - Sodišče zavrnilo priziva Doline, Števerjana in skupine občanov

»Slovenci niso ogroženi«

TRST - Preplah na nabrežju
V kovčku ni bilo bombe, temveč le perilo ...

TRST - Ustanovitev medobčinskih zvez ne prizadene ustavnih in zakonskih pravic slovenske manjšine v Italiji. To je smiselno razsodb, s katerima je Deželno upravno sodišče zavrnilo pritožbi Občin Števerjan in sedmih Slovencev iz tržaške in goriške pokrajine ter Občine Dolina. Obe pritožbi sta, sicer z različnih izhodišč, sloneli na prepričanju, da nastajajoče medobčinske zveze kršijo kolektivne in individualne pravice Slovencev.

Sodni zbor, ki mu predseduje Umberto Zuballi, ni tega mnenja. Prepričan je namreč, da sama reforma lokalnih uprav ne dovoljuje odstopanja od obstoječe stopnje zaščite, pritožbi pa bolj odražata strah pred omejevanjem pravic, kot pa njihovo dejansko kršenje. Občino Dolino je zastopal odvetnik Marcello Maria Fracanzani, števerjansko upravo in skupino Slovencev pa Peter Močnik in Felice Besostri.

Na 3. strani

BRUSELJ
Novi aretacije osumljenih terorizma

BRUSELJ - Tri dni po terorističnih napadih v javnost prihaja vedno več podrobnosti o napadalcih. Vrstijo se nove aretacije osumljencev zaradi povezav z napadalci. V Bruslju so včeraj aretirali še tri osebe, pri čemer je prišlo tudi do streljanja. Belgijsko tožilstvo je potrdilo, da so DNK Najima Laachraouija, ki se je razstrelil na belgijskem letališču, našli tudi na prizoriščih novembrskih napadov v Parizu.

Na 2. strani

TRST - Slovenska pesnica Barbara Korun je med tistimi, ki verjamejo, da morajo intelektualci jasno in glasno opozoriti na vse, kar ne gre. V intervjuju za naš dnevnik, ki je nastal med literarnim večerom v Ljudskem domu na Pončani, je spregovorila o beguncih, podplačanih, generacijah mladih, ki ne morejo živeti dostojanstveno. In seveda o poeziji, prevodih in celo šovinizmu nekaterih slovenskih literarnih krogov ...

Na 12. strani

TRST - V Hidrodinamični centrali
Razstava o Tržaškem Lloydju in njegovih ladjah

Dipiazza proti tujcem, v desni sredini še drug županski kandidat?

Na 4. strani

V tržaškem pristanišču bodo odpuščali

Na 17. strani

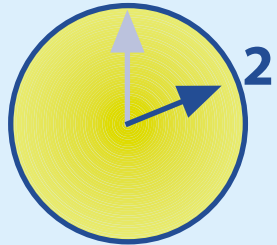
V Tržiču vlamljajo v avtomobile

Na 17. strani

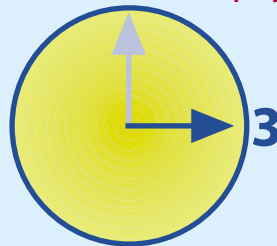
Italijan nogometni junak v Tirani

Na 21. strani

Od jutri spet poletna ura

V noči na nedeljo bo začela ponovno veljati poletna ura. Ob 2. uri bo treba kazalce pomakniti za uro naprej.

DOBERDOB - Nižja srednja šola

Se bodo septembra vselili v nove prostore?

17

GIOMA Leseni podi
 Blindirana vhodna vrata
 Notranja vrata
 Okna in okvirji

DOBAVA IN MONTAŽA

FINSTRAL

pod, vrata, pvc okna in okvirji

GIOMA S.r.l., Ulica Remis 50 - 33050 S. Vito al Torre (UD)
 Tel./Faks 0432 997154
info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

PRIMER REGENI

Marko
Marinčič

marko.marinic@primorski.eu

Režimska
»resnica«

Notranje ministristvo egipčanske diktature je včeraj uradno potrdilo novo razlago umora Giulia Regenija, o kateri smo na osnovi prvih neuradnih vesti na kratko poročali že včeraj. Giulia naj bi ugrabila tolpa kriminalcev, ki se je preoblačila v policijske uniforme in ugrabljala tuje. Pet članov tolpe je bilo v policijski raciji ubitih, pri svojih enega od njih pa so našli Regenijev potni list, druge osebne predmete in dokumente.

Z dobrih 2300 kilometrov razdalje, kolikor jih loči Trst od Kaira, lahko z gotovostjo zardimo, da je ta rekonstrukcija le šlamparija režimske policije, ki ne ve več, kako bi se izmazala iz zagate, ki jo je sama zakuhala. Še več. Če je še do včeraj kdo lahko ugibal, da so ugrabitev, mučenje in umor mladega raziskovalca zagrešili pripadniki kake izprijene celice državnega aparata, je včerajšnje stališče notranjega ministristva kot žig, s katerim režim dokončno potrjuje: »Ubili smo ga mi«.

Uradna rekonstrukcija poka po vseh živih in ničesar ne razloži, kvečjemu postavlja vrsto novih vprašanj. Recimo, da je Giulia res ugrabila tolpa kriminalcev. Nihče od njih ne bo mogel tega potrditi ali zanikati, ker so bili - naključje? - vsi ubiti. Je mogoče, da kriminalci ugrabijo ne kakega poslovneža ampak mladega študenta? Zakaj se 10 dni med 25. januarjem, ko je izginil, in odkritjem trupla, 3. februarja, nihče ni oglašil z zahtevo po odkupnini? In še, zakaj neki naj bi morili inscenirati spolno nasilje, ko so truplo odvrgli golo od pasu navzdol? In zakaj se po smrti niso znebili njegovih dokumentov? Predvsem pa: čemu naj bi ga ugrabitelji mučili? Kot dobro ve vsak patolog, trupla govorijo in marsikaj povedo o umoru. Truplo ubogega Giulia je naravnost kričalo z zlomi, podplutbami, vbodi, cigaretnimi opeklinami, sledovi elektrod in drugega orodja poklicnih mučiteljev.

V tej umazani zgodbi so egipčanske oblasti ponudile že ducat razlag. Vsaka ni zdržala več kot pol dneva. Tudi ta ne bo. Neka razlika pa tokrat je. Na dan so potegnili potni list in Giuliove predmete, ki so bili v rokah morilcev. In če nam logika pove, da to ni bila peterica pobitih »kriminalcev«, potem ne more biti nihče drug kot policija, ki je inscenirala najnovjšo groteskno »odkritje«.

BELGIJA - Nove aretacije v Parizu, Bruslju in tudi v Nemčiji

Napadalci v Bruslju povezani
s terorističnimi napadi v Parizu

Težavna identifikacija žrtev - Veleposlaništvo potrdilo smrt Italijanke Patricie Rizzo

BRUSELJ - Tri dni po terorističnih napadih v javnost prihaja vedno več podrobnosti o napadalcih. Vrstijo se nove aretacije domnevnih osumljencev zaradi povezav z napadalci. Belgijsko tožilstvo je včeraj potrdilo, da so DNK samomorilskega napadalca, ki se je razstrelil na belgijskem letališču, našli tudi na glavnih prizoriščih novembrskih napadov v Parizu.

Njegov DNK so dejansko našli na jopiču z razstrelivom in kosu tkanine v Bataclanu ter na bombi, uporabljeni pred Stade de France. Njegov DNK so našli tudi v hiši in stanovanju v Belgiji, ki naj bi ju uporabljali pariški napadalci. Gre za DNK drugega napadalca, ki se je razstrelil na bruseljskem letališču Zaventem, Najima Laachraoui. Kot so še potrdili, je Laachraoui v preteklosti uporabljal lažno ime Soufiane Kayal. Ko je Salah Abdeslam - glavni osumljeni za napade v Parizu, ki je od minulega petka za zapahi v Belgiji - septembra lani odšel v Budimpešto in ga je na poti nazaj na avstrijski meji ustavila policija, sta bila z njim v avtomobilu dva moška po imenu Soufiane Kayal in Samir Bouzid.

Samirja Bouzida naj bi medtem, kot so včeraj poročali nemški mediji, v četrtak aretirali v Düsseldorfu in naj bi bil tamkajšnjim oblastem že dlje časa znan kot salafist. Enako kot Khalida El Bakraoui, ki se je v terek razstrelil na bruseljski podzemni železnici, naj bi ga lani poleti prijeli na turško-sirski meji, in nato izgnali nazaj na Nizozemsko, od koder je prišel. V povezavi s torkovimi terorističnimi napadi v Bruslju je nemška policija še enega osumljenca aretirala v sredo zvečer v mestu Giessen.

Francoški predsednik Francois Hollande je ob tem včeraj izjavil, da je džihadistična mreža, odgovorna za teroristične napade v Parizu in Bruslju, »v postopku uničenja«, vendar pa druge ostajajo. »Tudi če je mreža, ki je izvedla napade v Parizu in Bruslju v postopku uničenja (...) velika grožnja ostaja«, je opozoril.

Policisti so včeraj v Bruslju - kjer sta teroristična napada v terek terjala 32 življenj, več kot 300 ljudi je bilo ranjenih - sicer sprožili obsežno racijo. Operacija je potekala na območju Schaerbeek, od koder so se v terek trije napadalci odpeljali na letališče, kjer sta se dva nato razstrelila, tretjega pa še iščejo. Z letališča naj bi

V bruseljski četrti Schaerbeek so včeraj po dramatični operaciji s streljanjem ranili in aretirali domnevnega terorista, robot in izvedenci za razstrelivo pa so potem pregledali nahrbtnik, ki ga je imel pri sebi

ANSA

zbežal potem, ko njegova bomba ni eksplodirala. Dan prej je belgijska policija v Bruslju aretirala šest ljudi, včeraj zjutraj pa še sedmega osumljenca.

Medtem so na območju Pariza aretirali osumljenca, ki naj bi načrtoval napade v Franciji. V Bruslju pa so v okviru teroristične preiskave po četrtkovi aretaciji 34-letnega francoskega državljanca Re-de Kriketa v Argentuuiu izvedli dve ločeni operaciji in aretirali tri osebe - dve dopoldne v bruseljskih predelih Forest in Saint-Gilles ter eno v Schaerbeeku. V slednjem je bila operacija še posebej dramatična. Odjeknilo je več manjših eksplozij, policija pa je osumljenca ustrelila v nogo in ga lažje ranila. Ranjen je bil sicer tudi osumljenec, aretiran v Forestu, je pojasnilo tožilstvo.

Kakšne točno, če sploh, so povezave med aretiranimi, v četrtak preprečenim napadom ter torkovimi terorističnimi napadi v Bruslju in novembrskimi napadi v Parizu, zaenkrat ni znano. So pa strokovnjaki včeraj opozorili, da bodo za identifikacijo 32 smrtnih žrtev torkovih terorističnih napadov v Bruslju zaradi silovitosti eksplozij izvedenci sodne medicine potrebovali več tednov. Tri dni po napadih uradno niso identificirali nobene smrtno žrtve, neuradno pa naj bi jih prepoznali dobro polovico. Med njimi naj bi po pri-

čevanju bratranca bila tudi 46-letna Italijanka Patricia Rizzo, ker je potrdilo tudi italijansko veleposlaništvo v Bruslju.

Pred tem so se v javnosti pojavila imena le treh smrtnih žrtev. Perujske oblasti so sporočile, da je bila na letališču ubita 37-letna Perujska Adelma Marina Tapia Ruiz. Z belgijske univerze Saint-Louis so sporočili, da je v napadih umrl njihov 20-letni študent prava Leopold Hecht. Umrl je tudi belgijski javni uslužbenec Olivier Delespese, je sporočil njegov delodajalec. Iz več držav so včeraj potrdili smrti svojih državljanov. Z nizozemskega zunanje-ga ministristva so tako sporočili, da so bili v eksploziji na letališču ubiti trije Nizozemci. Ameriški zunanji minister John Kerry, ki je bil včeraj na obisku v Bruslju, je potrdil, da je v napadih umrlo tudi več ameriških državljanov. Doslej so potrdili smrt dveh Američanov. Smrtno žrtev svojega državljanca so potrdili na britanskem ministristvu za zunanje zadeve in na kitajskem veleposlaništvu v Belgiji.

Kerry je včeraj v Bruslju po pogovorih z belgijskim premierjem Charlesom Michelom izrazil solidarnost z Belgijci po torkovih napadih. Michel pa je napovedal, da bo Belgija kmalu obnovila sodelovanje v letalskih napadih na položaje IS v Iraku. Dodal je, da bi napade morebiti lahko razširili še na Sirijo. (sta, mm)

ZDA naj bi v Siriji ubile
drugega moža IS

WASHINGTON - Ameriške sile so v enem izmed zračnih napadov v Siriji ubile drugega moža skrajne sunitske skupine Islamska država (IS) Abdela Rahmana al Kadulija, poroča ameriška televizija NBC. Kadulijevo smrt sta včeraj potrdila ameriški obrambni minister Ashton Carter in načelnik štaba združenih poveljstev oboroženih sil ZDA general Joe Dunford.

Ubili naj bi bil po poročanju ameriškega spletnega portala Daily Beast tudi med najbolj verjetnimi nasledniki vodje IS Abu Bakra al Bagdadija. Ameriško ministristvo za pravosodje je za informacije o Kaduliju razpisalo nagrado v višini sedmih milijonov dolarjev. To je že drugi visoki predstavnik IS z ameriškega seznama džihadistov, ki je bil ubit v zadnjem mesecu. V zračnem napadu ameriških sil 4. marca je bil ranjen Abu Omar al Šišani, ki je kasneje umrl.

EGIPT - Režim trdi, da je Regenija ubila tolpa kriminalcev

Val ogorčenja v Italiji

Nihče ne verjame novi egipčovski resnici - Zahteve naj vlada nastopi z vso odločnostjo

Regenijeva torba, denarnica, potni list in drugi dokumenti ter predmeti, za katere egipčavska policija trdi, da so jih našli pri svojih enega od petih kriminalcev, ki naj bi ugrabili italijanskega raziskovalca

ANSA

KAIRO - Egipčovski ministristvo za notranje zadeve je včeraj uradno potrdilo vest, da naj bi bilo v spopadu s policijo ubitih pet ugrabiteljev italijanskega raziskovalca Giulia Regenija. Šlo naj bi za navadne kriminalce. Pri sestri in ženi vodje skupine, Tareka Abdela Fataha, naj bi našli Regenijevo torbo, potni list in druge predmete. Regeni naj bi bil ubit med spodletelim poskusom rop. Egipčavske oblasti so še napovedale, da se bo preiskava nadaljevala v sodelovanju z italijanskimi kriminalisti, da se pojasnijo vse okoliščine.

Ta nova uradna razlaga je v Italiji izzvala val ogorčenja. Vlada je diplomatsko sporočila, da preiskava s tem ni zaključena in da bodo zahtevali vso resnico. Politiki vseh strank pa so enoglasno ocenili, da gre za ponoven sramoten poskus prikrivanja resnice in pravih morilcev, ki je povrh ponizujoč za Italijo, zato pozivajo vlado, naj reagira z vso potrebno odločnostjo.

GRČIJA - Včeraj na otoke prišlo le 161 ljudi
Iz Turčije manj beguncev,
tihotapcem zmanjkuje dela

ATENE - Čez Egejsko morje v Grčijo v teh dneh prihaja občutno manj beguncev kot v preteklih mesecih. Poleg tega naj bi se v kratkem začela deportacija na tisoče migrantov iz Grčije nazaj v Turčijo. Grčija sicer še čaka na obljubljeno pomoč drugih držav članic EU. Medtem imajo v Turčiji tihotapci migrantov vse manj posla.

Kot je včeraj povedal predstavnik grškega kriznega štaba za soočanje z begunsko krizo Gjorgos Kiricis, je v minulih 24 urah s turške obale na grške otoke v vzhodnem Egejskem morju prispelo le 161 ljudi. Pred tem v četrtak na egejske otoke ni prispel niti en sam človek, kar je bil prvi tak dan po več mesecih. K temu je sicer prispevalo neurje nad območjem. Glede kritik humanitarnih organizacij, da so ljudje v sprejemnih centrih internirani kot v taboriščih in da je to nevarno, je Kiricis zatrdil, da je to le začasen ukrep, ki je nujen, če naj za vsakega posameznika ugotovijo, ali ima pravico do azila ali ne. Tako se je namreč s Turčijo dogovorila EU, je pojasnil. Azilni postopki naj bi v skladu z dogovorom med unijo in Ankaro po novem potekali zelo hitro, za kar naj bi poskrbeli številni novi kadri, ki so jih Grčiji obljubile druge države članice EU. A kot je bilo slišati iz vladnih krogov v Atenah, je od okoli 2300 obljubljenih strokovnjakov za azil in varnost ter prevajalcev doslej v Grčijo prispela le peščica, tako da kapacitet za dogovorjeno hitro obravnavo prošelj za azil še vedno nimajo.

S turške obale Egejskega morja medtem poročajo, da migrantov, željnih poti v Evropo, ki so mesece preplavljali tamkajšnje vasi in iskali tihotapce, da jih v zameno za okoli tisoč evrov prepeljejo v nekaj kilometrov oddaljeno Grčijo, ni več videti. Očitno je do njih prišla novica, da jim po prečkanju morja in pristanku na enem od grških otok grozi le hitra deportacija nazaj. V Egejskem morju poleg ladij EU plujejo še Nantove ladje, turška policija pa je okrepla nadzor na cestah, ki vodijo do obale.

REFORMA LOKALNIH UPRAV - DUS zavrnil pritožbi Doline, Števerjana in skupine Slovencev

»Zveze občin ne ogrožajo pravic slovenske manjšine«

Na naši spletni strani www.primorski.eu razsodbi Deželnega upravnega sodišča

TRST - Ustanovitev medobčinskih zvez ne prizadene ustavnih in zakonskih pravic slovenske manjšine v Italiji. To je srž rzsodbe, s katerima je Deželno upravno sodišče (DUS) zavrnilo pritožbi Občin Števerjan in sedmih Slovencev iz tržaške in goriške pokrajine ter Občine Dolina. Obe pritožbi sta, sicer z različnih izhodišč, sloneli na prepričanju, da nastajajoče medobčinske zveze kršijo kolektivne in individualne pravice Slovencev. Sodni zbor, ki mu predseduje Umberto Zuballi, ni tega mnenja. Prepričan je namreč, da sama reforma lokalnih uprav ne dovoljuje odstopanj od obstoječe stopnje zaščite, pritožbi pa bolj odražata strah pred omejevanjem pravic, kot njihovo dejansko kršitev. DUS ugotavlja, da nastajajoče zveze nikakor ne nadomeščajo občin, »saj gre za operativne enote, ki

novih unijah, ki jih lahko sestavljajo le »mejne« občine in ne jezikovno sorodne uprave. Na to se sklicuje tudi druga pritožba (odvetnika Peter Močnik in Felice Besostri), ki temelji na oceni, da se bo 32 občin iz zaščitnega zakona znašlo v povezavah, v katerih se bo hočeš nočeš z časom zmanjšala zaščitna raven slovenske manjšine. Oba rekurza postavljata pod vprašaj vse dosedanje sklepe deželnega odbora o ustanavljanju medobčinskih zvez.

Upravno sodišče se sklicuje na ustavo, mednarodne pogodbe, deželni statut in deželne zakone, zlasti pa na državni zaščitni zakon. Nobenega njegovega določila ni možno tolmačiti na način, ki bi slovenski manjšini zagotavljal nižjo zaščitno raven. Do kršenja pravic bo lahko prišlo pri dejavnosti medobčinskih zvez, ne pa pri njihovem ustanavljanju in njihovih statutih. V obeh rzsodbah piše, da bi lahko v sklopu medobčinske zveze celo prišlo do večje zaščite pripadnikov slovenske manjšine.

Če imata občana Doline in Števerjana pravico, da v svojih občinah uporabljata slovenščino, morata to pravico uživati tudi v medobčinski zvezi oziroma v občini, kjer velja nižja zaščita. »Zaščita Slovencev ni samo zajamčena, temveč je lahko le okrepjena in nikoli znižana,« je prepričan sodni zbor. Predsednik Zuballi in kolegi tudi poudarjajo, da italijanski sistem ne predvideva t.i. preventivne

zaščite. Tudi ni pogojev, da bi zadevo predali ustavnemu sodišču, ker gre za sedaj za bojazen pred morebitnimi in ne pred dejanskimi kršitvami pravic.

Dolinski župan Sandy Klun, ki je seveda pričakoval sprejetje pritožbe svoje uprave, vidi v rzsodbi zamujeno priložnost. »Upal sem, da bo utemeljitev bolj obvezujoča za medobčinske zveze,« meni Klun, ki pa vse-

Občani Doline in Števerjana uživajo enake jezikovne pravice v vseh upravah medobčinske zveze

eno vidi nekatere svetle točke v poročilu upravnega sodišča. In kakšne so te svetle točke? Rzsodba po Klunovi oceni nudi nove možnosti za pritožbe, če bodo medobčinske zveze kršile pravice Slovencev. Ko sodišče priznava dolinskemu občanu enako pravico do rabe slovenščine tudi v drugi občini zveze, mora to veljati tudi za Trst, dodaja dolinski upravitelj.

Števerjanska županja Franca Padovan nam je povedala, da bo rzsodbo komentirala po velikonočnih praznikih. To bo naredila po posvetu z odvetnikoma, ki sta vložila priziv, in z vodstvom stranke Slovenska skupnost, kateri pripada.

Sandor Tence

Župan Doline Sandy Klun

Županja Števerjana Franca Padovan

Sodni zbor Deželnega upravnega sodišča med nastopom predsednika Zuballija

Nove upravne zveze nikakor ne nadomeščajo občin, ki ostajajo temeljne upravne enote

lahko na višji ravni bolj smotno in učinkovito izvajajo občinske službe in servise.

Občina Dolina (zagovornik odvetnik Marcello Maria Fracanzani) je v pritožbi med drugim izpostavila vprašanje zastopnosti Slovencev v

Hiški sta se ... zrušili na avtocesto

PORTOGRUARO - Nenavadna prometna nesreča brez posledic za osebe je včeraj jutraj povzročila nekaj preglavic reševalcem na avtocesti A4. Tovornjak za prevoz posebnih tovorov, ki je vozil v smeri Benetk, je okrog 6. ure približno 6 kilometrov pred razcepom z avtocesto A57 (mestrska obvoznica) trčil v obcestno pregrado. Prevažal je dve montažni hiški. Ena se je zvrnila na cestišče, druga pa le delno. Prometna policija je zaprla avtocesto in vozila izločala pri Portogruaru na avtocesto A27, dokler niso s posebnim žerjavom odstranili ovire. Promet so ponovno sprostiti malo po 8.30.

V Portorožu odprli muzej torbic

PORTOROŽ - V pritličju Splošne plovbe je včeraj vrata odprl Muzej torbic Portorož. Z muzejem damskih torbic Portorož dobiva neobičajno, a izjemno atraktivno vsebino, ki je tudi tesno povezana s turistično zgodovino kraja in modo. Tako kot Dunaj, Benetke ali Opatija je bil tudi Portorož neke vrste modna pista za spremljevalke bogatih gostov. Torbica kot najbolj opazovan del ženske opreme pa je poleg funkcionalnega že kmalu dobila tudi estetski pomen, tako da so že pred koncem 18. stoletja ženske torbice začele postajati prave umetnine, navajajo na spletni strani zavoda Mediteranum, pod okriljem katerega deluje muzej.

Z muzejem damskih torbic Portorož, piranska občina dobiva tudi neobičajno in izjemno atraktivno vsebino, ki je tesno povezana prav s turistično zgodovino Portoroža in z modo, kar je na področju hitro razvijajočega se kulturnega turizma, ki ga v Portorožu močno primanjkuje, nadvse pomembna nova vsebina. Obiskovalce v muzeju čaka več kot 500 ženskih torbic iz vseh obdobij, od 18. stoletja pa do danes, njihovi lastniki pa so bili znani oblikovalci in druge slavne osebnosti. V muzeju bo poleg torbic na ogled tudi vse tisto, kar se je v njih skrivalo, obleke, h katerim so sodile torbice, in še marsikaj "pikantnega", objublja v zavodu Mediteranum.

HAAG - Reakcije na rzsodbo Mednarodnega sodišča

V ZDA zadovoljni z Karadžićevo obsodbo, v Moskvi pa so kritični

WASHINGTON - ZDA so pozdravile četrtkovo obsodbo bivšega predsednika Republike srbske Radovana Karadžića na 40 let zavora zaradi genocida v Srebrenici in vojnih zločinov med vojno v Bosni in Hercegovini. Moskva jo je označila za politično obarvano odločitev. Bivša glavna haaška tožilka Carla Del Ponte pa meni, da je bilo pravico zadoščeno, čeprav bi ga morali obsoditi na dosmrtni zapor.

Tiskovni predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva Mark Toner je v imenu ZDA pozdravil rzsodbo haaškega Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije. Dodal je, da pomeni korak h koncu še enega bolečega poglavja konflikta na območju nekdanje Jugoslavije in tudi signal proti nekaznovanosti voditeljev v svetu, ki so obtoženi vojnih zločinov. Poudaril je, da ne bodo nikoli po-

Bivša glavna tožilka za zločine v bivši SFRJ Carla Del Ponte je za obtoženca pričakovala dosmrtni zapor

zabili grozot genocida v BiH ali številnih drugih zločinov, ki so jih izvedle vse strani v konfliktu na območju nekdanje Jugoslavije. Članice mednarodne skupnosti je pozval k sodelovanju s haaškim sodiščem in k spoštovanju njegovih odločitev.

Ameriška veleposlanica pri ZN Samantha Power je v sporočilu za javnost pozdravila konec nekaznovanosti Ka-

radžića, ki je odgovoren za številne šokantne zločine. Powerjeva, ki je bila v času vojne med letoma 1993 in 1995 novinarica na območju nekdanje Jugoslavije, ga je označila kot človeka, ki je mislil, da lahko dela, kar želi in kadarkoli želi. Dvomi, da je pričakoval, da bo moral kdaj za zločine tudi odgovarjati. Dodala je, da številni sedanji brutalni voditelji kažejo enako samozavest, in pri tem omenila sirskega predsednika Bašarja al Asada ter vodji Boko Harama in Islamske države. Sodba Karadžiću njim in njim podobnim daje vedeti, da njihovi zločini ne bodo nikoli pozabljeni in da bodo odgovarjali za zločine nad civilisti, je dodala po poročanju srbske tiskovne agencije Tanjug.

Namestnik ruskega zunanjega ministra Genadij Gatilov je v prvem uradnem odzivu iz Moskve, zaveznice Srbije, ki Kosova ne priznava, na drugi strani ocenil, da gre za politično motivira-

no rzsodbo. Kot je spomnil v izjavi za rusko tiskovno agencijo Interfax, Rusija že dolgo trdi, da je haaško sodišče spolitizirano in da je takšna tudi sodba Karadžiću. Zatrnil je tudi, da so vse sodbe haaškega sodišča uperjene proti eni strani v bivši Jugoslaviji, ter sodišče obtožil, da ni obravnavalo zločinov, ki so jih storili kosovski voditelji in vojska.

Bivša glavna haaška tožilka Carla Del Ponte pa je za beograjski Blic ocenila, da bi ga morali obsoditi na dosmrtni zapor predvsem zaradi žrtev in njihovih družin. Kljub temu meni, da je bilo pravico zadoščeno. Del Pontejeva, ki sedaj preiskuje kršitve človekovih pravic v Siriji, je izpostavila izjemen pomen sodbe za mir, stabilnost ter za začetek novega poglavja v regiji, poroča Tanjug.

Zaradi obsodbe Karadžića je sicer srbski premier Aleksandar Vučić sklical izredno sejo vlade, na kateri je obsodba edina tema. Pred sejo vlade se je sestel s patriarhom srbske pravoslavne cerkve Irinejem, s katerim sta se strinjala, da Srbija ne more dovoliti ogrožanja obstoja in ohranitve srbske entitete v BiH, Republike srbske.

Haaško sodišče je Karadžića - kot znano - obsodilo na 40 let zavora. Kot takratnega predsednika Republike srbske in vrhovnega poveljnika vojske bosanskih Srbov ga je spoznalo za krivega za genocid nad Bošnjaki v Srebrenici julija 1995, obstreljevanja Sarajeva ter zaradi pregona, iztrebljanja, umorov, deportacij, prisilnih premostitev, nasilja, nezakonitih napadov na civiliste nesrbske narodnosti ter zajetja talcev med vojno v BiH med letoma 1992 in 1995. (sta)

TRST - Hvalevreden projekt La spesa SOSpesa

Osem tisoč evrov za družine v stiski

Če ste med tistimi, ki so se pri blagajni supermarketov Coop vprašali ali gre vaš evro oziroma vaših nekaj deset centov res v roke pomoči potrebnim družinam, naj vam povemo, da je tako. Ker danes (upravičeno) vse manj zaupamo tistim, ki nas sprašujejo za denar, so novice, s katerimi so novinarjem postregli na včerajšnji tiskovni konferenci na tržaški občini seveda spodbudne in dobrodošle. V okviru projekta *La spesa SOSpesa*, ki ga je zasnoval deželni center za prostovoljstvo v sodelovanju z občinskim odborštvom za socialne zadeve, tržaško prefekturo in zadrugo Coop Alleanza 3.0, so namreč v borih šestih mesecih odkar je projekt štartal zbrali neverjetnih 8 tisoč evrov. S tem denarjem si je 99 tržaških družin v stiski lahko privoščilo nakup v enem od supermarketov Coop.

V enajstih supermarketih Coop na Tržaškem so lahko stranke namreč od oktobra lani pri blagajni pustile evro za solidarnostni nakup; včasih jih je celo blagajničarka vprašala, ali bi se odrekli nekaj centom povračila v korist družinam v stiski. »In Tržačani so se res izkazali, tako kot dobrotniki, kot tudi kot prostovoljci,« je včeraj poudaril tajnik centra za prostovoljstvo Pierpaolo Gregori. Centru so seznanili družin v finančni stiski posredovale občinske socialne službe, osemdeset prostovoljcev številnih mestnih združenj je nato vsako soboto te družine pričakalo v supermarketih. »Pokazali so jim prehranske proizvode na voljo, tako da so oni lahko sami izbirali, kaj so najbolj potrebovali. Potem so jih pospremili k blagajni in blagajničarki izročili nakupovalni bon. Slednji je bil sorazmeren s številom družinskih članov, če pa je zmanjkal kak evro, so ga dodali sami prostovoljci.«

Občinska odborica za socialne zadeve Laura Famulari je novinarjem pojasnila, da skrbi uprava za 4 tisoč družin v ekonomski stiski, za kar je potrebnih 13 milijonov evrov. »To je kar 85 odstotkov več od tega, kar je Občina porazdelila pred petimi leti, čeprav je res, da je kriza pokazala zobe še zlasti v zadnjih letih.« Dobrosrčnim Tržačanom in prostovoljcem je

Vsak vaš evro je res pomagal 99 tržaškim družinam

čestitala tudi prefektinja Anna Paola Porzio, medtem ko je podpredsednik Coop Alleanza 3.0 Dino Bomben potrdil, da si delavske zadruge prizadevajo, da bi ljudem prisluhnilo in ustregle njihovim potrebam. »V projekt, okrog katerega se je ustvarila prava solidarnostna mreža, srčno verjamemo, tako da že načrtujemo, da bi ga razširili na vseh svojih 48 supermarketov na deželni ravni.« Da je socialni čut znotraj zadruge Coop zelo močan pričajo tudi drugi projekti, ki jih tačas spodbuja: tečaj informatike za starejše goste doma Itis, vzgojna srečanja za otroke o zdravi hrani ter pripravništvo za brezposelno mladino (v sodelovanju z Deželno FJK).

Sara Sternad

Podoben plakat v supermarketih Coop opozarja stranke, da lahko sodelujejo pri solidarnostni pobudi

PROSEK - Zahodnokraški rajonski svet

Nova zaušnica upravi

Negativno o sklepu, po katerem naj bi znižali število svetnikov v rajonu Sv. Ivan, Kjadin, Rocol

Vse kaže, da tržaška levosredinska občinska uprava zadnje čase nima »srečne roke« s sklepi, ki jih ponuja v obravnavo zahodnokraškemu rajonskemu svetu. V začetku marca je rajonska skupščina, v kateri ima leva sredina večino, izrekla negativno mnenje o občinskem programskem dokumentu. Na četrtkovni seji pa je prav tako negativno ocenila sklep o znižanju števila rajonskih svetnikov v rajonskem svetu za Sv. Ivan, Kjadin in Rocol.

Občinska uprava je pripravila sklep na podlagi norme, ki določa število svetnikov v posameznih rajonskih svetih. Rajonska okrožja z več kot 30 tisoč prebivalci imajo pravico do 20 rajonskih svetnikov; med 15 tisoč in 30 tisoč prebivalci do 12 svetnikov, pod 15 tisoč prebivalci pa do 10 svetnikov.

Doslej je imelo vseh pet mestnih rajonskih svetov po 20 svetnikov, oba kraška pa vsak po 10 svetnikov.

Zgodilo pa se je, da je - ob zadnjem ljudskem štetju leta 2011 - število prebivalcev rajonskega okrožja za Sv. Ivan, Kjadin in Rocol zdrknilo pod mejo 30 tisoč ljudi (točneje 29.587). Zato se je občinska uprava odločila, da se mora posledično znižati tudi število rajonskih svetnikov, in sicer z dvajset na dvanajst.

Sklep je na seji zahodnokraškega rajonskega sveta naletel na nasprotovanje predsednika Roberta Cattaruzze, ki je opozoril, da se že poldruho leto govori o spremembi pravilnika rajonskih svetov, a se ni v tem času nič zgodilo. Dodal je tudi, da je zelo čudno, da se je občinska uprava odločila za spremembo števila rajonskih svetnikov šele sedaj, tik pred iztekom mandata, to je pet let po ljudskem štetju.

Kritičen je bil tudi svetnik Zveze levice Mitja Košuta. »Pet let po zmagi levosredinske koalicije na lokalnih volitvah,

Rajonsko okrožje	Št. prebivalcev 2011	Št. raj. svetnikov
Zahodni Kras	3.596	10
Vzhodni Kras	10.580	10
Rojan, Greta, Barkovlje, Kolonja, Škorklja	35.683	20
Novo mesto, Nova mitnica, Sv. Vid, Staro mesto	33.612	20
Stara mitnica, Sv. Jakob	48.269	20
Sv. Ivan, Kjadin, Rocol	29.587	12
Škedenj, Čarbola, Sv. Sobota, Sv. Sergij	40.796	20
Skupaj	202.123	112

ROBERTO CATTARUZZA

FOTODAMJ@N

MITJA KOŠUTA

FOTODAMJ@N

ki so jo spremljale zaobljube o razvoju in okrepitevi funkcij ter nalog rajonskih svetov, potem ko je uprava sklicala delovno omizje predsednikov mestnih okrajev, da bi v sodelovanju z njimi izdelala osnutek reforme naših svetov, po zamujeni možnosti, ko med postopkom ustanavljanja medobčinskih zvez ni nikomur padla na misel možnost priznanja specifičnih nalog, ki bi jih lahko v okviru nove samoupravne ureditve opravljala okrožja večjih občin, po vsem tem je vse, kar zmore naša levosredinska uprava na področju izboljšanja dela in poslovanja

TRST - Na desni najbrž nov županski kandidat

Salvini zapušča Berlusconi, Dipiazza pa ne

Ko se je že zdelo, da so se z župansko kandidaturo Roberta Dipiazza vođe v desni sredini umirile, so po zasuku občanske liste Un'Altra Trieste v začetku tedna zdaj spet malce razburkane. Z liderjema te liste Francom Bandellijem in Alessio Rosolen naj bi prejšnji tork zvečer proti Dipiazza formalno potegnili tudi lista Trieste Popolare-Ncd z na čelu Paolom Rovisom, ki pa se takrat ni sestala, ker se je v Trstu mudil minister za deželna vprašanja Enrico Costa iz vrst Ncd. Vodstvo liste Trieste Popolare se bo zato sestalo danes in posredovalo javno stališče, najbrž pa bodo podprli vizijo liste Un'Altra Trieste, ki je v bistvu težišče »druge« tržaške desne sredine.

Vse kaže namreč, da bo iz njenih vrst izšlo ime novega desnosredinskega županskega kandidata. Dobro obveščeni viri so mnenja, da je to logično, kajti nemožeče je podpirati bivšega župana, ki je zbral oziroma zbira okrog sebe stara in zastarela imena, ki jih baje zanima le stolček. Resnici na ljubo, Dipiazza se nedavne večere sen. Giulia Camberia, kjer so se sestali tudi mnogi »stari« znanci (Sergio Dressi, Piero Tononi, Fulvio Sluga, Maurizio Bucci, Bruno Marini idr.) po poročanju medijev ni udeležil, to pa še ne pomeni, da

ALESSIA ROLOLEN

ROBERTO DIPIAZZA

tistih imen na desnosredinskem volilnem seznamu ne bo.

Nelagodje v desni sredini se skratka veča. Iz vrst Un'Altra Trieste oz. nove koalicije naj bi torej izšlo novo ime, ki se bo sicer pridružilo morju drugih županskih kandidatov (teh je zdaj približno 15, ki jih podpira vsaj dvakrat toliko strank in list), Dipiazza pa to ne bo koristilo. Če so nekateri mnenja, da bo to Rosolenova, je ta to zanimala. Nasprotno, Alessia Rosolen še računa na spremembe v prihodnjih dneh in je prepričana, da Dipiazzeva koalicija ne more daleč. Matteo Salvini in Giorgia Meloni sta se ogradila od Silvia Berlusconi, ugotavlja Rosolen: ali je res mogoče, da je Trst edini v Italiji, ki se še ravna po starem in zastarelem kalupu? Nujne so torej novosti, pravi Rosolenova. Nova imena? Bolj kot nova imena so potrebni nove povezave, nova zavezništva in nove koalicije, je ocenila.

Dipiazza je medtem včeraj nadaljeval z volilno kampanjo in očitno je, da so mu pri srcu ligaške teme. Po njegovem mnenju je potrebno ustanoviti občinsko komisijo, ki bo nadzorovala finančne prispevke in olajšave, ki jih občinska uprava namenja družinam v stiski. Dipiazza soglaša, da je treba nuditi podporo revnejšim in šibkejšim, toda na prvem mestu - je poudaril - morajo biti Italijani oz. Tržačani.

Aljoša Gašperlin

TRST - Danes No Ferriera Si Trieste v Ul. delle Torri

Občanska lista No Ferriera Si Trieste bo na pobudo krožka Miani danes popoldne odprla informativno točko v Ul. delle Torri, kjer bodo od 16. ure do 19.30 nudili informativno gradivo. Predstavniki liste bodo v bližini Ul. Imbriani, med njimi pa bo županski kandidat Maurizio Fogar, ki bo nudil informacije in se pogovarjal z občani. Pobudniki bodo poskrbeli tudi za fotografsko razstavo, poleg tega bodo delili letake in drugo gradivo, vezano na volilni program. To bo prvo iz niza srečanj v Ul. delle Torri. Pobuda bo potekala namreč vsako soboto ob isti uri in je del volilne kampanje, ki ima kot glavni cilj zaščito ljudi pred onesnaževanjem, ki ga povzroča škedenjska železarna.

TRST - Preplah zaradi sumljivega zapuščenega kovčka na nabrežju

Nobenega eksploziva ... samo spodnjice

Na avtobusnem postajališču pred gledališčem Verdi na nabrežju se je večeraj znašel sumljiv temno moder kovček na kolescih. Ker vzbujajo zlasti tačas zapuščeni-pozabljeni kovčki veliko preplaha med ljudmi, so se na kraj okrog 14. ure pripeljali tržaški redarji, osebje civilne zaščite in pa forenziki. Najprej so odredili zaprtje nabrežja za promet, da bi kraj primerno zavarovali. Vozila, ki so prihajala z železniške postaje, so redarji preusmerili na Korzo, tista pa, ki so bila tja namenjena, so morala zaviti v Ulico Mercato vecchio, se pravi za Veliki trg.

Srednje velik kovček je bil položen na bok, okrog njega pa ni bilo nikogar, za katerega bi lahko ugibali, da je njegov lastnik. Prvi so se mu približali forenziki, ki so tako kovček kot kraj, kjer so ga našli, fotografirali. Nato so kovček okrog 14.45 zelo pazljivo odprli. Bil je (nepričakovano) skorajda prazen, v njem je bilo le nekaj spodnjega perila, kaže.

Medtem se je na nabrežju ustvaril pravi prometni zamašek. Sicer pa je bilo vsega skupaj zelo hitro konec, saj so že okrog 14.50 mestni redarji spet odprli nabrežje za promet. Forenziki so s svojim delom nadaljevali kar na avtobusni postaji, kjer so na kovčku poiskali prstne odtise.

Bombni alarm se je naposled izkazal za odvečnega, saj v kovčku k sreči ni bilo eksplozivnih teles. V okolici se je zbralo veliko radovednežev, ki so budno spremljali dogajanje ob avtobusnem postajališču. Če je bila to šala ali morda provokacija, bo koga drago stala ... (sas)

Forenziki in policisti pri delu ... Kdo ve, ali je šlo le za potegavščino, saj je bil kovček naposled skorajda prazen?

FOTODAMJ@N

TRST - V sredo Evropski odziv na terorizem ...

Skrajna skupina Islamska država, migracije in terorizem: kako se na to odziva Evropa? Na to vprašanje bo skušal v sredo, 30. marca, ob 17.30 v dvorani Zodiaco hotela Savoia Excelsior odgovoriti predsednik italijanskega sveta za evropsko gibanje Piervirgilio Dastoli, ki se je odzval na povabilo združenja Dialoghi Europei.

S predsednikom združenja Giorgiom Rossettijem se bo odvetnik in novinar Dastoli pogovarjal o moderni jihad, sveti vojni, ki jo kalifat vodi v Siriji, Iraku, Libiji, Jemnu, Maliju in, ne pozabimo, v Evropi. Ljudje pred smrtjo bežijo v Evropo, kjer pa jih čakajo bodeča žica, zidovi ter seveda vojska, ki bi jih poslala nazaj, od koder so prišli. A vendar, kam? Po hudih atentatih v Parizu, Ankari, Istanbulu in Bruslju namreč strah narašča in briše vse vrednote solidarnosti, tolerance, sprejemanja in spoštovanja sočloveka.

NABREŽINA - Požar v baru pr P'liku Preiskava v teku: sodstvo odredilo ekspertizo

»Preiskava je v teku in sodstvo je odredilo ekspertizo, tako da vam ne moremo za enkrat posredovati nobenih novic.« S sesljske policijske postaje so tako odgovorili na naše vprašanje o kakršnihkoli novostih v zvezi s požarom, ki je v noči na ponedeljek povsem uničil bar Igor – pr P'liku sredi nabrežinskega trga. Gasilci naj bi preučili vzroke za nastanek požara, kaj so ugotovili, pa nam niso razodeli.

Vaščani in številni drugi se namreč sprašujejo, kaj je tako silovito eksplodiralo in tako razdejalo bar, da so okna in vrata zletela več metrov stran ... (sas)

TRST - Solidarnostna manifestacija pri Joycejevem mostu

Zakaj Bruselj?

Demonstracijo proti terorizmu priredil Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci

Joycejev most so osvetlile lučke spomina

FOTODAMJ@N

Po demonstraciji proti terorizmu, ki so jo priredili tržaška občinska uprava in vodje svetniških skupin političnih sil v tržaškem občinskem svetu v sredo na Velikem trgu, je manifestacija v znak solidarnosti s svojci žrtev atentatov v Bruslju sinoči priredil Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci. Prireditelj pod geslom Zakaj Bruselj? je bila pri Joycejevem mostu, poznanem tudi kot »ponte curto«. Pobudniki so povabili udeležence, da prinesejo svečo, na sporedu pa je bilo branje nekaj poezij in odlomkov na temo miru in bratstva.

Demonstracija proti terorizmu z naslovom Smo vsi iz Bruslja, smo vsi Evropejci je bila sinoči na programu tudi v Miljah na pobudo miljske občinske uprave.

Olajšave za udeležbo na referendumu o vrtinah

Za italijanske državljane in državljanke, ki se bodo morali za glasovanje na ljudskem glasovanju o vrtinah za črpanje nafte v italijanskem morju premikati, so predvidene olajšave za potovanje. Vest je posredovalo večeraj italijansko notranje ministrstvo, ustrežna okrožnica št. 13/2016 pa je objavljena tudi na spletni strani tržaške prefekture.

Predvidene olajšave zadevajo potovanja z vlakom in ladjami oziroma trajekti. Skupina Trenitalia bo med drugim zmanjšala vozovnice za 60 do 70 odstotkov. Za ljudi, ki bivajo v tujini, bo veljal 70-odstoten popust, a izključno za potovanja z rezervacijo. Družbi NTV in Trenord (ta deluje v Lombardiji) bosta izvajali 60-odstoten popust. Družba Compagnia Italiana di Navigazione bo izvajala 60-odstoten popust, za italijanske državljane, ki bivajo v tujini, pa 75-odstoten popust. Več informacij nudijo na spletni strani <http://www.prefettura.it>.

DEVIN - Mazači spet na delu Fašistični simbol v devinskem portiču

V devinsko-nabrežinski občini se v zadnjem času še kar pogosto pojavljajo fašistični napisi in simboli. Zadnji je bil na vrsti napis na zidu dvorišča devinske šole Josipa Jurčiča. Zgornja fotografija je bila posneta v devinskem portiču.

ZGONIK - Obisk na kmetiji Stanka Miliča, dobitnika priznanja za zvestobo delu

»Kraški kmetje in vinogradniki lahko hodimo z dvignjeno glavo«

Stoletna vitovska enkratna vinska posebnost Krnjelove domačije

Stanka Miliča – Krnjelovga sem v minulih dneh za dogovor o obisku na njegovi kmetiji po telefonu dosegel nekje ob vznožju Višarij, kjer je za skupino prijateljev na žaru pekel vse mogoče dobrote. Malo je manjkalo, da mi niso zrezki zadišali še po telefonu, tako slastno jih je opisoval. Prepričan sem, da tudi verodostojno, saj je Stanko splošno poznan ne le kot kmetovalec in vinogradnik, pač pa tudi kot vsestransko angažiran človek. Med drugim tudi ni šagre ali domačega praznika, pri katerem ne bi bil vidno angažiran. Lahko rečemo, da imamo opraviti s človekom, ki je pravo skladišče energije in dobre volje.

Krnjelova domačija v Zgoniku je zgovoren dokaz o tem, kdo v njej prebiva. Dnevna soba izgleda kot nekakšen muzej v malem. Po številnih trofejah je videti, da je to dom strastnega lovca. Vitrine se šibijo od pokalov, za katere Stanko niti točno ne ve, kje vse jih je dobil. Gotovo na številnih vinskih razstavah, športnih, lovskih in kulturnih srečanjih. Na stenah v hiši in kleti, ki je namenjena osmici, kar mrgoli diplom in priznanj s tekmovanj na raznih vinskih razstavah, od Ljubljane do Trsta in širše. Zadnje visoko priznanje, Zvezda za zasluge in zvestobo delu, je še sveže, Stanku ga je decembra lani podelila tržaška Trgovinska zbornica.

Stanko Milič seveda ni samo uspešen kmetovalec, je hkrati dolgoletni občinski upravitelj, soustanovitelj in desetletja med voditelji Športnega krožka Kras, aktiven kot pevec in lovec v društvu Doberdob, kot pevec tudi pri pevskem zboru Rdeča zvezda. Stanko je ob tem tudi dolgoletni član vodstva Kmečke zveze, česar tudi ob tej priložnosti ne pozabi posebej poudariti: »Kmečka zveza ima velike zasluge, če smo kraški kmetovalci nekaj dosegli, predvsem zaradi nje danes prejemo tudi

Desno Stanko Milič med trtami; levo počitek z mladimi in manj mladimi; spodaj mogočne stoletne vitovske

priznanja. Ta organizacija je stebler našega obstoja, s svojim strokovnim delom nam v vsakem pogledu stoji ob strani, nas spodbuja in zagovarja naše pravice«, je prepričan Stanko.

Izvor domačije po razpoložljivi dokumentaciji sega nič manj kot v leto 1473, pri čemer Stanko Milič s ponosom kaže dokument, kopijo urbarja, na katerem je priimek z značilno starinsko pisavo zapisan kot »Militz«. Na stenah poleg priznanj in trofejev naletimo na orumenele fotografije družinskih prednikov. Niso tam le za okras, temveč v potrditev dejstva, da tudi današnja generacija nekaj da na svoj izvor in korenine. Ta družinska zgodovina pa sega tudi zelo konkretno v sedanjost, saj je najzlahnejši proizvod Stanka Miliča »stoletna vitovska«, vino, ki ga pridelajo iz preko sto let starih trt. Srečanje s tem vinom in še zlasti s temi trtami, je res nevsakdanje doživetje.

Krnj'lovi količinsko niso veliki proizvajalci vina, njihova majska in septembrska osmica pa ni brez razloga znana daleč naokrog. Točijo domače belo in rdeče, sortno pa teran in vitovsko, iz domače vzreje in

proizvodnje pa so tudi svinjske sušene mesnine, zlasti pršut in salame. A če je pršut na Krasu nepogrešljiv, so domače salame bolj redko blago, njihova priprava je v suhem in vetrovnem okolju dokaj tvegana. To ne velja za Stanka Miliča, ki je za zorenje salam opremil poseben prostor s stalnim nadzorom temperature in stopnje vlage. Rezultat je izvrsten, kot ve povedati sleherni obiskovalec Krnjelove osmice, kjer dobiš tako salamo domačega kot divjega prašiča, nadvse hvalevredna pa je tudi jelenova.

A glavni predmet našega zanimanja ostaja stoletna vitovska: »Mi se držimo te tradicije, stari vinograd vitovske z latnikom je že na videz nekaj posebnega. Trte so debele in močne, imajo neverjetno obširne korenine. To jim zagotavlja obstojnost in rodnost, stara trta pa tudi bolje prenaša sušna obdobja«, pove Stankova soproga Jožica. Na pomislek, da latnik morda ni najsodobnejši način gojenja, ima Stanko serijo argumentiranih odgovorov: »Tak star latnik ima številne prednosti. Moč trte in njena široka ukoreninjenost zagotovita vinu večjo mineralnost, latnik pa tudi varuje grozdje pred ožigom. Pomemben je pretok zraka, grozdje ni zbito skupaj in je zato varnejše pred napadom škodljivcev. Iz izkušnje tudi vemo, da je bolje, če vinograd ni zatravljen, bolj se obnese zemlja. Trava namreč dolgo v dan zadržuje roso, izparevanje kar traja, kar poveča nevarnost napada peronospore ali oidija. Tako škropimo štiri ali največ petkrat, medtem ko morajo Furlani škropiti tudi dvajsetkrat in več«, trdi Stanko in dodaja, da stoletna vitovska rodi prej in tudi njeno grozdje je zrelo pred drugimi sortami.

Stoletna vitovska po trgtatvi ostane nekaj dni na tropinah, potem

lahko danes hodimo z dvignjeno glavo. Vsakomur lahko pokažemo, kaj zmoremo, seveda ne po količini, pač pa po značilnosti in kakovosti. To nam danes vsi priznavajo«.

Obisk stoletnega vinograda ob zahodnem koncu vasi je obvezen. Trte so neverjetno solidne in razvejane, prava drevesa. Vinograd ima še vedno nekaj železnih podpornikov iz časa stare Avstrije, ko je trte sadil verjetno Stankov nono Jože. Leseni prečniki so bili od tedaj v glavnem zamenjani, a imajo še vedno častitljivega pol stoletja. Nekaj trt je v času odmrlo a glavčina je še vedno tam in, kot vse kaže, bo tam tudi ostala.

Stanko Milič dobro ve, kaj je trta. Ni naključje, da so prav njemu zaupali oskrbo trte prijateljstva, ki so jo v znak sodelovanja med sežansko in zgoniško občino zasadili v letu 2004 na dvorišču zgoniške vinoteke. Od takrat je minilo kar nekaj let in trta plezalka sega že do drugega nadstropja, bohotna in zdrava. Vsako leto se tam obnavlja simbolna skupna trgavev v znak trajnega čezmejnega prijateljstva in Stanko je tudi v tej zgodbi eden izmed protagonistov: »Kraški vinogradniki moramo ostati čezmejno trdno povezani, ustvarjati skupne projekte. Ves Kras, onstran in tostran meje, je v bistvu majhno območje, na naši strani še manjše kot na slovenski. Ne moremo si privoščiti industrijskih sistemov pridelave vina in si tega niti ne želimo. Skrbeti moramo za vse višjo kakovost ponudbe in ohranjanje naše identitete. Če bomo znali to upoštevati, lahko imamo dobre perspektive tudi za prihodnost«.

Dušan Udovič

Grozd stoletne vitovske

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Friedrich Karl Waechter
MALA ŠOLA ZA KLOVNE
režiserka Renata Vidič

DANES, 26. marca, ob 16.00
v Mali dvorani SSG

Letošnja otroška uspešnica SSG, z malim presenečenjem za vse gledalce!

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

MODRI PROGRAM
SNG Drama Ljubljana
William Shakespeare
BENEŠKI TRGOVEC
režija: Eduard Miler

v soboto, 2. aprila, ob 20.30
v dvorani Generali gledališča Rossetti
z italijanskimi nadnapisi

Abonenti SSG lahko dvignejo svoje vstopnice na blagajni Stalnega gledališča FJK

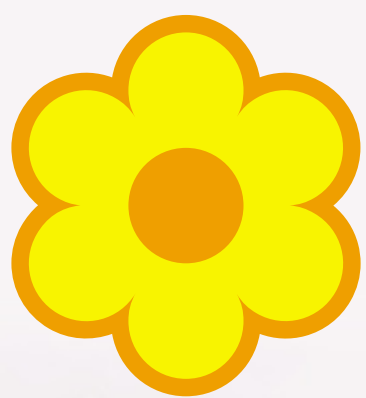
OPČINE - Sodelovanje ZKB in KZ

Zbiranje vlog za odmero dohodnine

Tudi letos se nadaljuje sodelovanje Zadrudne kraške banke in Kmečke zveze pri zbiranju, pregledovanju in izpolnjevanju vlog za odmero dohodnine. Člani banke lahko koristijo popust, po katerem jim Kmečka zveza za izpolnjevanje vloge za odmero dohodnine 730 zaračuna isto vsoto, kot jo zaračunava lastnim članom.

Storitev zbiranja in izpolnjevanja vlog za odmero dohodnine v bančnih prostorih bo letos možna samo po predhodnem telefonskem dogovoru. V prihodnjih tednih lahko člani Zadrudne kraške banke in KZ pokličejo Kmečko zvezo in rezervirajo termin v enem od naslednjih obdobjih:

od 2. maja so 6. maja v poslovalnici ZKB na Opčinah;
od 9. maja do 13. maja v poslovalnici ZKB v Dolini, Obrtna cona 507/13;
od 16. maja do 18. maja v poslovalnici ZKB v Nabrežini.
Rezervacija terminov je možna do 15. aprila 2016. Za rezervacijo terminov se lahko vsi interesi zglasijo pri Kmečki zvezi na tel. št. 040.362941 (ponedeljek - petek, od 8.30 do 12.30).

CONAD

*Vsem strankam voščimo
vesele velikonočne praznike!*

OPČINE - Alpiska ulica 95
Dunajska cesta 61

S. GIORGIO DI NOGARO - ulica Leonardo da Vinci 8

DOMJO - ulica Morpurgo 7

DEVIN NABREŽINA (TS) - Sesljan 24/H
TRST - ulica Locchi 26/3

 CONAD SUPERSTORE

DEVIN NABREŽINA (TS) - Devin 5/F

TRST - Odprtje razstave v Hidrodinamični centrali v Starem pristanišču

Tržaški Lloyd in njegove ladje

Poklon mesta paroplovni družbi ob njeni 180-letnici - Na ogled do 9. oktobra

Ne samo ladje in plovba, ampak veliko več, tudi ladjedelnštvo, industrija, arhitektura, založništvo, izobraževanje, urbanistika, umetnost, tehnologija, diplomacija in medkulturnost: vse to je pomenil Tržaški (nekoč Avstrijski) Lloyd, slavna tržaška paroplovna družba, katere 180-letnico ustanovitve obhajamo ravno v letošnjem letu. O zgodovini tega paradnega kornja tržaškega gospodarstva govori razstava z naslovom »Lloyd. Tržaške ladje v svetu«, ki so jo včeraj popoldne ob navzočnosti tržaškega župana Roberta Cosolinija, odbornika za kulturo Paola Tassinarija in izrednega komisarja Pristaniške oblasti Zena D'Agostina odprli v bivši Hidrodinamični centrali v Starem pristanišču. Za razstavo sta si prizadevali in jo tudi uresničili prav Občina Trst in tržaška Pristaniška oblast, podprle pa so jo Dežela Furlanija Julijska krajina, Fundacija CRTrieste in Dobrodelna fundacija Kathleen Foreman Casali skupaj s številnimi sponzorji.

Razstava predstavlja dolžnostni poklon Trsta in občinske uprave do največje paroplovne družbe in ene od najpopolnejših podjetniških realnosti, ki so nastale v mestu. Urejena ni kronološko, ampak po tematskih sklopih, v okviru katerih prikazuje dejavnost vseh vej Lloyda, od ladjedelnštva z arzenalom do komunikacije: družba je namreč veliko dala na to, kako se predstavi na zunaj, zato si je omislila tiskarno, ki se je naposled razvila v eno najpomembnejših tržaških založb, izdajala pa ni le knjig, reklamnih brošur, lepakov in razglednic, ampak tudi npr. igralske karte in revijo »Sul mare« (»Na morju«), pri čemer se je posluževala vrste znanih umetnikov, med temi npr. tudi Avgusta Černigoja. Veliko tega je videti na razstavi, tako kot se zname oseba, ki pričajo, kako je pri Tržaškem Lloydu delalo na tisoče ljudi, ki so bili ravno toliko pomembni kot kapital.

Središčno vlogo pa imajo seveda ladje, ki zaživijo bodisi na slikah in fotografijah kot predvsem v številnih modelih in modelčkih, obiskovalci pa se znajdejo tudi na reproduciranem poveljniškem mostu z originalnimi napravami za plovbo. Življenje na ladijskem krovu pa je prikazano tudi s pomočjo izbora servisov kozarcev, krožnikov, porcelanastih izdelkov in jedilnega pribora, ki pričajo o tem, kako so bile Lloydove ladje pravi plavajoči hoteli.

Vse omenjeno prihaja iz Lloydove zbirke, katere lastnica je pred časom postala Dežela FJK, ki je zbirko predala Občini Trst. Gre za 6200 predmetov, ki jih je občinsko osebje urejevalo pod vodstvom mestnih znanstvenih muzejev in Pomorskega muzeja, pri čemer so imeli ključno vlogo zgodovinarji Maurizio Eliseo, Giulio Mellinato in Sergio Vatta, ki so si razstavo zamislili kot stalen dialog med eksponati, načrti ter fotografijami in slikami. Razstava je tako sad večletnega raziskovanja in sodelovanja vseh institucij in gospodarskih realnosti, pomenljivo pa je tudi dejstvo, da je na ogled postavljena v prostorih Hidrodinamične centrale v Starem pristanišču, ki simbolizira novo življenje opuščenih industrijskih obratov v znamenju kulture.

Razstava »Lloyd. Tržaške ladje v svetu« bo na ogled od danes naprej pa vse do 9. oktobra in jo bo mogoče obiskati od torka do nedelje med 11. in 18. uro. Od 13. junija do 31. avgusta jo bodo ob petkih in sobotah podaljšali do 21. ure, ob ponedeljkih pa bo zaprta razen na velikonočni ponedeljek, na praznik osvoboditve, 25. aprila, in na veliki smaren, 15. avgusta. Danes, jutri in v ponedeljek pa bodo obiskovalci lahko koristili posebno avtobusno povezavo: avtobus bo vsakih 40 minut peljal s Trga Tommaseo v Staro pristanišče. Prva vožnja s Trga Tommaseo bo ob 11. uri, zadnja iz Starega pristanišča pa ob 18. uri.

Ivan Žerjal

TRST - Ciklus predavanj Visoke šole Sissa

Etične dileme medicine

Znanstvenik Giovanni Boniolo o etičnih posledicah razmaha molekularne medicine

Družba blagostanja je nastala z napredkom znanosti in tehnologije. Tudi v prihodnje lahko veliko pridobimo z razvojem ved o življenju in medicini, a istočasno se odpirajo etične dileme, ki jim bomo morali bit kos. In kdo bo odgovoren za etično refleksijo? Pacienti, zdravniki ali za to usposobljeni strokovnjaki? Na ta in še druga vprašanja je sinoči poskusil odgovoriti znanstvenik Giovanni Boniolo, ki je uvedel cikel predavanj La scienza pensata, ki jih Visoka šola Sissa pripravlja v sodelovanju z Občino Trst.

Na prvem predavanju v palači Gopčević je predavatelj pred številnim občinstvom predstavil klasične etične dileme, ki se pojavljajo z razmahom molekularne medicine. Gast je najprej nanizal imena nekaterih zdravnikov, ki so že pred stoletji ugibali, da so za nekatere bolezni krive mutacije genov. Boniolo je poudaril, da je novost molekularne medicine v primerjavi s preteklostjo v tem, da so se z njo odprle dileme, ki jih ne smemo podcenjevati. Pohvalil je sicer vse raziskovalne projekte za učinkovit sistem odkrivanja nosilcev mutacij genov in ustrezno svetovanje, ki ima velik pomen za preprečevanje in zgodnje odkrivanje dednih oblik denimo raka na dojkah in jajčnikih, a je v isti sapi opozoril na nevarnost pretirane diagnostike in pretiranega zdravljenja verjetnostnih bolezni. Celotna molekularna medicina namreč temelji na verjetnostnem sklepanju, ki ga je treba znati interpretirati. Predavatelj je postregel z zaskrbljujočim podatkom iz neke ameriške medicinske revije, ki pravi, da 76 odstotkov ameriških onkologov ne pozna bistva verjetnostnega izračuna. Posledica tega neznanja je »predoziranje« pacientov z informacijami, ki nimajo prave vrednosti.

Slišali smo, da sodobni razvoj tehnologije postavlja celo vrsto etičnih dilem, ki segajo tudi na področje prava. »Zdravljenje po meri posameznika in enostavnejša diagnostika s pogledom na genetski material sta še vedno oddaljeni koncepti zdravljenja ljudi, saj je molekularna medicina izredno draga in zaenkrat le privilegij premožnejših ljudi,« je opozoril predavatelj in poudaril, da ne smemo pozabiti, da gre tukaj samo za nagnjenost posameznika k določenim boleznim. Po znanstvenikovi oceni je razvoj molekularne medicine ned-

Giovanni Boniolo med svojim predavanjem

FOTODAMJ@N

vomno pomemben, kako pa bodo ta odkritja posegla v zdravstvene sisteme držav po svetu in vplivala na življenje slehernikov, pa je odvisno od mnogih drugih, predvsem ekonom-

skih dejavnikov, med katere spadajo tudi vlaganja v visoko specializiran kader, ki bi paciente znal seznanjati tudi z etičnimi dilemami.

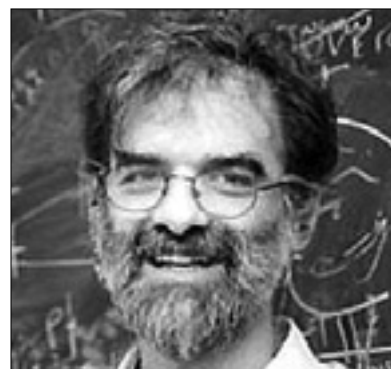
Sanela Čoralič

TRST - Sissa žanje nove uspehe

Projekt, ki preučuje poti in prostor jezika

Visoka šola za napredne študije Sissa spet beleži nov, mednarodni uspeh. V sodelovanju z univerzo iz Tel Aviva in pariško visoko šolo École Normale Supérieure so namreč »tržaški« znanstveniki uresničili projekt preučevanja analoških jezikovnih procesov. Projekt si je zaslužil pomembno nagrado Program Grant, ki mu v okviru mednarodnega programa za znanstveno raziskovanje Human Frontiers Science Program dodeljuje nad milijon dolarjev prispevka za nadaljnje raziskovanje v sklopu projekta. V sklopu programa je bil ta projekt namreč po oceni komisije daleč najboljši: financiranih bo sicer še drugih 25 projektov od skupno 672 prejetih.

Finančni prispevek bo v treh letih trem raziskovalcem – nevroznanstveniku Alessandru Trevesu iz Trsta, lingvistki Nami Friedman iz Tel Aviva in fiziku Remiju Monassonu iz Pariza – oziroma njihovim raziskovalnim ekipam, dovolil nadaljnje razvijanje, pravzaprav izračunavanje analoških osnov človeškega jezika, se pravi

Alessandro Treves

proučevanja poti in prostora jezika. Raziskovalci se bodo med drugim poglabili v zaporedje fonemov, ki sestavlja besedo, in v to, kako ga naši možgani kodificirajo. Treves je na Sissi zaposlen od leta 1992, hkrati je poučeval biologijo v Trondheimu, Teheranu, Bar Ilanu in Tel Avivu. Posveča se zlasti spominu in nevrološkim osnovam jezika.

Na razstavi so na ogled modeli ladij, servisi, reklamni material in revije ter reprodukcija poveljniškega mostu

več fotografij na www.primorski.eu

FOTODAMJ@N

Kraji branja
v kavarni San Marco

V kavarni-knjigarni San Marco bodo drevi ob 18. uri odprli razstavo Andree Mussa I luoghi della lettura (Kraji branja). Mussa je arhitekt, akvarelist, grafik in ilustrator.

Dirke starodobnih vozil:
priznanje za Enrica Leno

V palači Gopčević bodo danes v dvorani Bobi Bazlen podelili posebno uradno priznanje članu kluba Venti all'Ora Enrico Leni. Pobudo prireja konzocij Centro in via-Skupaj na Opčinah v sodelovanju s klubom, ki bo nagradil svojega člana zaradi »sijajnih zmag« na lanskem evropskem in na državnem prvenstvu v dirkah navkreber za starodobna vozila. Slovenska podelitev priznanja bo ob 11.30.

V Podlonjerju srečanje
o ljubezni in boju

Društvo ljudske kulture Zvezda vabi v sredo, 30. marca, ob 20. uri v Ljudski dom Canciani v Podlonjerju (Ulica Masaccio št. 24) na kulturni večer posvečen ženskam. O ljubezni in boju je naslov srečanja, ki bo osvetlilo drobce nevidne ženske zgodovine skozi ljudske in socialne pesmi, v domeni skupine Orsa minore. Večer bodo oblikovale Adriana Giachetti, Chiara Minca in Daniela Gattorno.

Urad za prijavo orožja danes
in v torek izredno odprt

Tržaška kvestura obvešča, da bo urad za prijavo orožja izjemoma odprt danes in v torek, 29. marca. Na podlagi zakonskega odloka št. 204/2010 morajo namreč občani prijaviti oblastem za javno varnost nakup oziroma prodajo orožja v roku 72 ur. Med velikonočnimi prazniki bo torej urad za prijavo orožja na oddelku za socialo in priseljeništvu tržaške kvesture izredno odprt danes in v torek od 9. do 13. ure. Dalje tržaška kvestura obvešča, da je mogoče - izključno z namenom upoštevanja roka 72 ur za prijavo - posredovati kopijo sporočila o nakupu oziroma prodaji orožja tudi s pomočjo faksa prek številke 0403790585 ali prek naslova overovljene elektronske pošte ammin.quest.ts@pecps.poliziadistato.it. V tem primeru je vsekakor obvezno naknadno prijaviti kupoprodajo orožja tudi v pristojnem uradu kvesture.

POMLAD ŽENSK - V kavarni San Marco o slovenskih ustvarjalkah

Zmagovite so tiste izbire, ki nam jih narekuje srce

Odlično obiskan večer je priredil Slovenski kulturni klub

Slovenske pesnice, ki ustvarjajo v Furlaniji - Julijski krajini, so bile protagonistke četrtkovnega večera *Vrtnice na obzorju* v kavarni San Marco. Dogodek, ki sta ga v sklopu niza Pomlad žensk priredila Slovenski kulturni klub in Komisija za enake možnosti Pokrajine Trst, je privabil veliko ljudi. Med njimi je bila tudi tržaška podžupanja Fabiana Martini.

Mladi recitatorji Ksenija Kosmač, Ksenija Vremec, Nejc Kravos in Jasmina Gruden so v slovenščini in italijanščini na kratko predstavili posamezne pesnice in prebrali nekaj njihovih verzov. V izbor so vključili rezijansko pesnico Silvano Paletti, Tržačanke Majdo Artač, Alenko Rebula in Ireno Žerjal ter Benečanki Marino Cernetig in Andreino Trusgnach. Pesnici, ki pišeta v beneškem narečju oziroma narečju Nadiških dolin, sta sami prebrali svoji pesmi in prisotnim pričarali delček melodij iz dolin pod Matajurjem. Branje pesmi sta s svojima harmonikama obogatila Ivana Kreševič in Riccardo Crucil, učenca Glasbene matice iz razreda prof. Fulvia Jurinčiča.

Sicer pa je prvi del večera sooblikovala gledališka igralka Nikla Petruška Panizon, kateri so organizatorji zaupali uvodno razmišljanje. Dejala je, da je v težkih časih, v katerih živimo, pomembno poiskati tisto notranjo moč, ki se skriva v vsakem izmed nas. Kot zmagovite se izkažejo tiste izbire, ki nam jih narekuje srce, je prepričana igralka Slovenskega stalnega gledališča in spomnila na tri različne oblike ljubezni, o katerih so razmišljali grški filozofi: eros, filis in agape. Ljubezni je namreč več vrst, gonilo sveta je strast (eros), ko strast pojenja, ostane tovariška, prijateljska ljubezen (filis), nekateri pa so sposobni tudi popolne, vseobsegajoče ljubezni, ki daje in odpušča in v moč katere je bil trdno zaverovan Kristus.

Paradoks življenja je, da mora človek občutiti toplo in mrzlo, sladko in grenko, srečo in žalost, ljubezen in sovraštvo, je spomnila Nikla Petruška Panizon. Vsakdo pa se lahko sam odloči, kakšna čustva in cilje bo zasledoval. Govornica je prisotne pozvala, naj v očeh sočloveka vidijo tudi delček sebe, saj se nam to, kar oddajamo, vrača. (pd)

Z desne Marina Cernetig in Andreina Trusgnach, spodaj mladi recitator in recitatorke poslušajo nagovor igralka Nikle Petruške Panizon

FOTODAMJ@N

TRST - Center za zaposlovanje

Družbeno koristno delo v dveh občinskih projektih

V Centru za zaposlovanje na stopnišču Scala dei Cappuccini 1 bodo od 29. marca do 13. aprila od ponedeljka do petka med 9.15 in 12.45 zbirali prijave za dve mesti za družbeno koristno delo v okviru dveh občinskih projektov. Prvi projekt predvideva nadzor in redno vzdrževanje Global Service za skupno 24 tednov, drugi pa okrepitev podatkovne baze o poslopih primernih za bivanje: za obe mesti iščejo tehnično usposobljeno osebo (inženirja ali geometra). Več informacij je na voljo v Centru - telefon 040/369104 (interna številka 3246), naslov elektronske pošte cpi.trieste@regione.fvg.it.

Vračanje denarja za odpadli koncert Dream Theatra

Združenje Azalea sporoča, da bodo od petka, 1. aprila, do petka, 15. aprila, vračali denar vsem tistim, ki so nabavili vstopnice za koncert skupine Dream Theater, ki naj bi bil 20. marca v gledališču Rossetti, a je zaradi boleznih v ansamblu naposled odpadel. Denar bodo vračali tam, kjer je bila vstopnica kupljena, kdor je vstopnico kupil po internetu bo po elektronski pošti prejel vse potrebne informacije za povračilo stroškov. Informacije so na voljo na naslovu ecomm.customerservice@ticketone.it. Glasbeniki skupine Dream Theatre pa naj bi v Trstu baje nastopili novembra.

GROPADA - Bivša partizanka in prababica Častitljivih 90 let Justine Macarol

Danes praznuje devetdeset let bivša partizanka, mama, babica in prababica Justina Macarol roj. Brancelj iz Gropade. Gospa Justina je imela težko in razvejano življenje, še danes pa je ponosna nad svojimi doživetji, o katerih radi volje pripoveduje mlajšim rodovom.

Justina Macarol se je rodila 26. marca leta 1926 v Tomišlju blizu Ljubljane kot zadnja od devetih otrok. Oče Jože je bil z Zgornjega Iga. Iz velike ljubezni se je po poroki z mamo Marijo Inthar preselil k njej v skromno kajžarsko hišo. Osnovno šolo je obiskovala v vasi, takratne družinske razmere pa niso dopuščale, da bi se lahko šolala naprej. Sledila je tako pouku v ponavljalnem petem razredu do štirinajstega leta, eno leto pa je zamudila, ker ni imela obutve. Zanimal jo je poklic frizerke, a njen oče je temu vselej nasprotoval.

Komaj je začela uživati mladost, že ji je ta bila iztrgana. Po razpadu Jugoslavije aprila leta 1941 so vojaki zapuščali orožje ob cestah in na poljih, Justina pa ga je morala z drugimi pobirati in skrivati. Kmalu potem so se pojavili fašisti. Stari komunisti so bili tako prisiljeni se umakniti v ilegalo in so mladi postali njihovi kurirji, ne da bi še razumeli pojem komunizma. Po izdaji nekaterih domačinov ni bilo v družini več miru. Maja leta 1942 so fašisti tri dni zaprli Justino, ker pa niso imeli dovolj dokazov, so jo izpustili pod pogojem, da ne dela več za »bandite«. Gospo Justino so nato večkrat aretirali. Decembra leta 1942 so jo obsodili na dosmrtno ječo in je nad njo visela tiralica. Živela je tako v stalnem strahu in skrivanju, še posebno ker so postali tarča tistih domačinov, ki so bili proti partizanstvu. Tako se je začelo domobranstvo, najbrdkejši črni madež, ki ga noben izgovor ne more izbrisati. Justina je takrat izgubila mamo, očeta in sestro, ki je imela dva mala otroke. Usmrtili so jih v Kozlarjevi gošči na Barju 21. decembra 1942. Ubili so jih na krut način, ne s strelnim orožjem, ampak z ročajem puške. To je bil zanjo najhujši dan življenja. Zakaj so morali plačati s svojim življenjem mama in oče, ki so bili starejši in niso bili ničesar krivi, sprašuje Justina. Podobno je veljalo za sestro, nad katero se je kruto maščeval domobranec, ker ga kot punca ni hotela.

Partizansko življenje za žensko ni bilo lahko, v vojni je še marsikaj pretrpela, zadožlena pa je bila med drugim za trenerko obveščevalko. V partizanih je spoznala tudi Franca Debevca z Jezera (partizansko ime Škrjanec), s katerim sta se poročila 4. junija leta 1944 na Krimu. To je bila prva partizanska poroka, tudi slovenski radio je poročal

Justina Macarol roj. Brancelj

o njej. Novembra leta 1944 se je rodila hčerka Danica. Mož je lahko ostal ob njej le za kratek čas, marca leta 1945 pa so vse mlade mamice z novorojenčki letele z angleškim letalom v Zadar, kjer je Justina ostala do junija. Po vojni se je vrnila v Ljubljano in prek časopisa izvedela, da je mož padel.

Po povratku v domači kraj je bila hčerka večkrat v oskrbi nečakanj in sosedov, mimo pa so hodili tudi partizani invalidi. Med temi je bil Jospi Macarol, za domače Peppi, po rodu iz Gropade, ki se je navezal na hčerko. Z njimi se je Justina kasneje poročila in mu rodila sina Mitjo. Takrat so tudi začeli izdajati odlikovanja bivšim borcem. Borčevskega odlikovanja ni Justina nikdar prejela, ker je živela v tujini. Toda vrednot, za katere se je borila, ji ne more nihče odvzeti: »borila sem se za svobodo, za svojo domovino« pravi gospa Justina, ki je vdova že osemnajst let in pogreša moža bližino in oporo.

Življenje gospe Justine ni bilo torej posuto s cvetjem. Življenje pa jo je tudi bogato obdarilo. Kot sama pravi, je to veliko srečo doživela prav v družinskem krogu, od rojstva prve vnukinje pa do rojstva zadnjega prapravnuka. To je nepopisno veselje, ki ji pomeni mnogo več od tistega neprejetega odlikovanja. »Poleg naslova mame, v svojih prsih nosim štiri odlikovanja za vlogo none, tri za vlogo bisnone in se višja, štiri za vlogo trisnone. Izredno sem ponosna,« je povedala Justina; »pripovedovati iz prve roke, podajati spomin, ideale anti-fašizma, bratstva, svobode, da drugi razumejo, da smo se mi borili za slovensko besedo, domovino in kulturo, pa je moja dolžnost, da zgodovina ne gre v pozabo in je moje zdravilo, da utešim bolečino v srcu ob spominu na vse, ki so izgubili življenje.«

Daljši prispevek objavljamo na naši spletni strani www.primorski.eu

TRST Kuliš ob veliki noči

V Skladišču idej je danes ob 17. uri na sporedu brezplačen vodeni obisk razstave del Vatroslava Kuliša Centripetalne fuge. Gre za zadnji slikarski ciklus enega od največjih sodobnih predstavnikov hrvaške slikarske umetnosti.

Razstava bo izjemoma odprta tudi jutri in v ponedeljek od 10. do 13. in od 15. do 19. ure.

RIBIŠKO NASELJE - Jutri in v ponedeljek v paleontološkem najdišču

Antonio vas pričakuje

Med 10. in 17. uro si bo mogoče ogledati virtualno reprodukcijo hoje dinosavra in se fotografirati z njim

Ob priložnosti velikonočnih praznikov bo odprlo svoja vrata tudi paleontološko najdišče v Ribiškem naselju, kjer bo obiskovalce jutri in v po-

nedeljek med 10. in 17. uro pričakal nihče drug kot dinosaver Antonio, ki je glavna atrakcija območja, saj so ga tam našli, potem ko je bilo njegovo

okostje kar 75 milijonov let ujeto v skalo. Seveda - in k sreči - ne bo šlo za živo žival, ampak za njegovo reprodukcijo v t.i. »povečani realnosti«: gre za visoko tehnološki postopek, ki bo obiskovalcem preko tabličnega računalnika omogočal opazovanje dinosavra v naravni velikosti med namišljeno hojo po skalah paleontološkega najdišča. Za vse to je zaslužen tržaški laboratorij Zoic. Poleg tega se bo mogoče tudi fotografirati blizu virtualne podobe Antonia.

Ob tej priložnosti se bo obiskovalcem najdišče predstavilo tudi v novi »preobleki«, saj so med drugim razširili prehode in reproducirali sheme ostalih najdb.

Dinosaver se bo virtualno sprehajal po najdišču, z njim pa se bo možno tudi fotografirati

KRIŽ - Občni zbor v Sirkovem domu Domači jusarji imajo novo vodstvo

Mitja Košuta poroča na zboru kriškega jusa v Sirkovem domu

Kriški jusarji so na občnem zboru v Domu Alberta Sirka izvolili nov upravni in nadzorni odbor. Upravni odbor sestavljajo Angel Bogatec (Osličev), Boris Bogatec (Koča), Davide Candotti, Mitja Košuta (Plahta), Roberto Sedmach (Živčev), Niko Sirk (Krajčev), Livio Sullini (Kana) in Vojimir Tretjak (Pečera). Nadzorniki so Martin Košuta (Beljan), Diego Sedmak (Živčev), Igor Sedmak (Jager), Claudio Stergonšek (Trogerjev), Giorgio Zeriali (Žerjalov) in Sergio Zotti (Belekotov).

Poročili o opravljenem delu in o nalogah, ki čakajo jusarski odbor, sta prebrala Niko Sirk in Mitja Košuta. Na skupščini so sprejeli tudi nove člane, ki so upravičeni dediči umrlih jusarjev. Upravni odbor bo iz svoje srede v kratkem izvolil predsednika.

Včeraj danes

Danes, **SOBOTA**,
26. marca 2016
MAKSIMA

Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 18.26 - Dolžina dneva 12.31 - Luna vzide ob 21.22 in zatone ob 8.57.

Jutri, **NEDELJA**, 27. marca 2016
RUPERT, VELIKA NOČ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,1 stopinje C, zračni tlak 1016,4 mb ustaljen, vlaga 49-odstotna, veter 2 km na uro jugovzhodnik, nebo spremenljivo, morje skoraj mirno, temperatura morja 10,6 stopinje C.

Kino

AMBASCIATORI - 15.45, 18.15, 21.00 »Batman v Superman«.

ARISTON - 17.00, 19.00, 21.00 »La corte«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 21.45 »Arabian nights«; 18.15 »Peggy Guggenheim«; 20.00 »La canzone perduta«.

FELLINI - 18.20, 20.15, 22.10 »Land of mine - Sotto la sabbia«; 16.30 »Zootropolis«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.00, 20.00, 21.45 »Il mio grosso grasso matrimonio greco 2«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.10, 22.00 »Un paese quasi perfetto«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.00, 20.00, 21.50 »Il condominio dei cuori infranti«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.30 »(Ne)Professionalec«; 18.00, 21.00 »Batman proti Supermanu«; 14.00, 17.00, 20.00, 22.20 »Batman proti Supermanu 3D«; 15.30 »Deadpool«; 13.30, 21.15, 22.40 »Dedek uide z vaji«; 13.30, 15.30, 17.30 »Kung Fu Panda 3«; 14.20, 16.20 »Kung Fu Panda 3 3D«; 16.40, 18.40, 20.40 »London je padel«; 18.20, 20.20 »Moja obilna grška poroka 2«; 17.45, 20.10, 22.30 »Trilogija Razcepljeni: Povezani«; 14.30, 15.50 »Zootropolis«; 13.40 »Zootropolis 3D«.

NAZIONALE - 17.00, 22.00 »Batman v Superman«; 19.30 »Batman v Superman 3D«; 15.15, 17.00, 18.45, 20.15 »Heidi«; 15.15, 17.00, 18.30, 20.15 »Kung Fu Panda 3«; 18.00, 20.30, 22.15 »Ave, Cesare!«; 16.00, 20.00, 22.00 »Brooklyn«; 16.15, 20.00, 22.10 »Truth - Il prezzo della verità«; 15.15 »Zootropolis«; 18.20, 22.10 »Un momento di follia«.

SUPER - 16.00 »Suffragette«; 18.00, 19.50 »Perfetti sconosciuti«; 21.30 »Jegg Robot«.

THE SPACE CINEMA - 15.20, 18.25, 19.00, 21.30, 22.00 »Batman v Superman«; 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.45 »Kung Fu Panda 3«; 15.00 »Zootropolis«; 20.30 »Batman v Superman 3D«; 21.45 »Ave, Cesare!«; 15.00, 17.15, 19.30 »Heidi«; 15.30, 17.35, 19.40, 21.45 »Il mio grosso grasso matrimonio greco 2«; 17.15, 21.45 »The divergent series: Allegiant«; 15.10, 17.20, 19.30, 21.40 »Un paese quasi perfetto«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 18.00, 21.00 »Batman v Superman«; Dvorana 2: 15.15, 17.00, 20.20, 22.15 »Il mio grosso grasso matrimonio greco 2«; 18.40 »Kung Fu Panda 3«; Dvorana 3: 15.00, 16.40 »Kung Fu Panda 3«; 18.20, 20.10 »Un paese quasi perfetto«; 22.00 »Batman v Superman«; Dvorana 4: 15.00, 17.15 »Heidi«; 19.45, 22.00 »Truth - Il prezzo della verità«; Dvorana 5: 15.30, 17.40, 20.00, 22.10 »Un momento di follia«.

Turistične kmetije

KMETIJA ŽAGAR je odprta v Bazovici do 3. aprila. Vabljeni! Tel.: 040-226382. Zaprto ob sredah.

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel.: 340-3814906.

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prizrikom. Tel.: 329-8006516.

DRUŽINA PIPAN je odprla osmico v Samatorci št. 2. Vabljeni! Tel.: 040-229261.

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščiki 18. Tel.: 339-2019144.

ERIK IN JADRAN imata odprto osmico, Ricmanje št. 175. Tel.: 040-820223.

IGOR IN MARIZA sta odprla osmico v Ricmanjih. Tel.: 366-5304154.

IVAN PERNARČIČ ima v Vižovljah odprto osmico. Tel. 040-291498.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju!

OSMICA ŠKERK je odprta v Praprotu št. 20. Tel.: 040-200156.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Vabljeni! Tel.: 040-327104.

PAOLO PAREVEL IN BARBARA vabita na osmico v Mačkolje št. 33. Tel.: 040-231290.

V LONJERJU št. 255 ima odprto osmico Damjan Glavina. Tel.: 348-8435444.

VASILIJ PIPAN je odprl osmico v Mavhinjah. Vabljeni! Tel. št. 040-299453.

prej do novice

www.primorski.eu

Na tržaški ekonomski fakulteti je z odličnim uspehom dokončal tudi magistrski študij s specializacijo v upravni ekonomiji

dr. Matej
Pernarčič

Ponosni nanj mu čestitajo

mama Liliana, oče Romano,
Marta, brat Marko,
Karin in nona

Čestitke

Tebi, draga MAMA, ki si prava, ena sama, za vse življenje, naj te danes odišavi vojn devetdesetih rdečih nageljnov! Vse najboljše iz srca! Tvoja Danica.

Draga nona JUSTINA! Doživela si žalost in občutila poraze. Kljub vsemu si vedno vstala in šla naprej! Ponosno smo nate in danes, ti ob tvoji visoki življenjski obletnici čestitamo in ti želimo same radostne dni! Tvoje vnukinje s fanti in možmi.

Danes slaviš 90 let, draga bisonona JUSTINA! Naj sreča te čvrsto v objemu drži, naj zdravje, veselje sladita ti dni. To ti skupnica tvojih treh pravnukinj želi, zraven še fantje nadržavljajo ti!

Predraga trisnona JUSTINA! Razširi roke na obe strani in objemi nas metuljčke, ki bomo danes k tebi prišli in ti polno poljubčkov natrosili! Pa še devetdeset svečk ti bomo pomagali ugasniti! Josette, Marisol, Kimy in Rassel.

Draga teta in prateta JUSTINA! Življenje mnogokrat postavi vrsto ovir, ki jih je treba premagati. S tvojim pogumom in klenim značajem je to tebi uspelo! Danes ti bomo nadržavili in čestitali za tvojo 90. pomlad! Vsi tvoji nečaki z družinami.

Danes naša vaščanka JUSTINA 90 jih ima! Da bi bila zdrava in korajžna še naprej ji voščijo Ivanka, Savica in Mario.

Danes praznuje naša draga BRUNA RUIPEL 88. rojstni dan. Da bi bila še naprej tako vesela, čvrsta in zdrava ji želimo vsi, ki jo imamo radi. Poljubčke ji pošiljajo pravnukinje Kajla, Mija in Gaja.

Na tržaškem konservatoriju je z odliko opravil habilitacijo za učenje harmonike GORAN RUZZIER. Iz srca mu čestitajo vsi domači.

Draga VILMA! Družina se je danes okrog tebe zbrala, da bo skupaj tvoj 70. rojstni dan praznovala. Vse najboljše in najlepše, še nešteto lepih dni ti želimo mi vsi! Giordano, Daniela, Roby, Massimo, Graziella, posebno pa Lisa in Matej.

Danes RADO MENNUGGI 70 let ima. Zdravja, ljubezni in sreče mu vošči vsa njegova družina. Marija, Majda, Marlena, Erik, Tayrin in Dean.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi danes, 26. marca, zaprti.

RAVNATELJSTVO DIZ J. STEFANA obvešča, da bodo šolska stavba in uradi danes, 26. marca, zaprti.

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola zaprta danes, 26. marca.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo šola zaprta danes, 26. marca.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da prošnje za vpisovanja v občinske otroške jasli K. Štrekelj v Sesljanu za š.l. 2016/17, morajo biti predložene občinskemu Uradu za protokol - Nabrežina Kamnolomi 25, najkasneje do četrtega, 31. marca, do 12. ure. Obrazci za vpis v Uradu za šolstvo v Nabrežini št. 102 in na spletni strani. Info na tel. 040-2017375 (Urad za šolstvo).

Naročnike, ki so izgubili ali niso prejeli kupona prosimo, naj se oglasijo v naših uradih v Trstu ali v Gorici.

Vsi naročniki Primorskega dnevnika lahko s kuponom, ki so ga prejeli po pošti, dvignejo darilo, zbornik: Primorski dnevnik »Okno v svet Slovencev v Italiji«

na sedežu Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici ali v
Tržaškem knjižnem središču TS 360, Trg Oberdan 7;
v Katoliški knjigarni v Gorici, Travnik 25;
v knjigarni Terčon v Nabrežini, Nabrežina 103

moreš

nosti»

esnicah,
vo knji-
venšči-
veščam
onskem
ve. Vsa
to knji-
n ostri-
n avto-
prilož-
čno be-

de zme-
orica sa-
ric zna-
s je tam
am vse,
e si svoj
i strani
ka je ze-
po svo-
pa v de-
ostavijo
o nauči.
esnico:
grajvo v

epte ne
uacija z
začetka
li, da ne
pomoč,
bregu.
ija mla-
rečejo,
da bi
i, ki kra-
vojno in
avit čim
najlažje
pravljeni
a, ki de-

zi za do-
apospo-
letje. In

ezija

e pa vi-
znejno v
bi sme-
poezijo
u, opo-
ne vem
ena od
pa sem

i. Je da-
i?

eraturu,
postati
s, ki ni-
poma-
dplača-
alo jav-
okazila,
e govo-
pir naj-
ne bri-

o in ne-
a in ka-
rese. Če
V druž-
j majh-
az temu
iji taka,
e more-
espolni

Dolhar

GLEDALIŠČE - Nova premiera SNG Nova Gorica Ljubezen do bližnjega ... ali le do sebe?

Novo domačo produkcijo *Ljubezen do bližnjega* režija Jernej Lorenci

SNG NOVA GORICA

NOVA GORICA - Po *Kralju Ubuju*, ki je po uprizoritvi v Drami SNG v Ljubljani izzval veliko nasprotujočih si mnenj, pomislekov in ocen - od navdušujočih hvalnic do popolnoma odklonilnih stališč -, se je režiser Jernej Lorenci lotil novega projekta, ki pa tokrat najbrž ne bo sprožil prav veliko navzkrižnih pogledov. Če je Ubu presenetil s svojo neposrednostjo in nenavadnostjo ter izoblikoval občutje, ki ga je igra s svojo zafrkljivo in humorno provokacijo ter desakralizacijo vsega udejanjila pred sto in več leti, je *Ljubezen do bližnjega* v SNG Nova Gorica celo nadgraditvena radikalizacija nekaterih trenutnih naravnosti v slovenskem gledališču. Je skoraj šolski izraz tako imenovane postdrame, ki za svoje izrekanje ne potrebuje avtorja v klasičnem smislu in če se reže vendarle najde na žaru režiserjevega navdiha, je le izhodišče, nič hudega sluteči ponudnik motiva, za njegovo (režiserjevo) estetsko pojmovanje teatra. Pa tudi scenografija, ne le avtor, ni potrebna, saj se postdrama dogaja veči-

noma na in v odprtih odskih prostorih brez vsakršne opreme in če ta vendarle je, je povsem minimalistična, neopazna in neodločujoča.

Besedila in vse, kar je povezano z besedo, so rezultanta trdega dela režiserja in njegove ekipe ter igralcev, ki sami oblikujejo sporočilo in ga posledično seveda tudi »zaigrajo«, sledeč dramaturški rdeči niti in njenemu branju sodobnosti, v katero je pahnen človek s svojim bojem za preživetje in izpovedujejo lastne, individualne bolečine in frustracije, ki naj bi prerasle v splošnost, univerzalnost in katarzično samospraševanje. Poenostavljeno: gre za nekakšen neokolektivizem, seveda ne v družbenem ali političnem smislu, marveč na ravni duhovnosti in estetskega čutenja, ki vodi v odgovorno preobrazbo človekovega skupinskega ega. Je to sploh mogoče?

Novogoriška premiera *Ljubezen do bližnjega* govori o (ne)sprejemanju in (ne)dajanju ljubezni, o bolečih zarezah iz otroštva, ki si jih človek vleče v sebi

v starost kot neizbrisno rano in zaznamovanost, o človekovih krhkostih in željah, o neuresničenem hrepenenju, a tudi o egoizmu in nezmožnosti deliti ljubezenske, čustvene, ponotranjene iskre z drugim in z drugimi. Pred očmi se nam zarisuje družba, ki je obsojena na samost in brezbriznost, ni videti ne ljubezenske ne socialne solidarnosti. Družba brez vzorov in vzorcev, v kateri so tudi zahvale le dolžnostna gesta, ki jo narekuje racionalna shematizacija, ne pa toplina, družba, v kateri je ljubezen le naštevanje posejanih partnerjev in partneric. Igralci v tem in pri tem nimajo nikakršnih preoblek, ne igrajo koga drugega, marveč sami sebe (nastopajo Ana Facchini, Kristijan Guček, Peter Harl, Gorazd Jakomini, Maja Nemec, Miha Nemec, Matija Rupel, Marjuna Slamič, Žiga Saksida, Vesna Vončina, Vladimir Hmeljak), v predstavi zato ne prihaja do dramatičnih antagonističnih tenzij, je le gib izpovedi, ki večinoma vodi v nasilni dvogovor, celo v telesno surovost, da ne govorimo o grobem nagovarjanju, ki se ne more izogniti omembam moškega ali ženskega spolovila, fuka in podobnega, kar je v slovenskem gledališču sedaj že praksa, kot da bi odrske deske brez takih »realističnih sočnosti« in podčrtane spolnosti ne mogle živeti, da ne govorimo o goloti in aktih, ki se zdijo prej nepotrebna »osupljajoča« mašila kot pa predstavam funkcionalni elementi. Tak prenos realnega življenja (tudi na ravni govora, ko pravopisna slovenščina hudo trpi) in izražanja na oder, če za to gre?, ne zdrži niti na metaforični širini.

Ljubezen do bližnjega v režiji Jerneja Lorencija in dramaturškem branju Matica Starine (scenograf Branko Hojnik, kostumografinja Belinda Radulović, koreograf Gregor Luštek, avtor glasbe Branko Rožman) se na tej postdramski poti dokazuje z neposrednim nagovarjanjem občinstva s solističnimi tiradami nastopajočih, ki konec koncev dialogirajo le sami s sabo in pripovedujejo zgodbe avditoriju, odrska dinamika pa kot da zdrkne mimo ostalih igralskih pojavnosti, besede in gib se drugih na oderu skorajda ne dotakneta, interakcija je le na relaciji trenutno govorečega in dvorane. S tem predstava dosega vendarle večplastne povedne učinke, ki se lahko zaznamujejo dodatneje naših zavesti. Uprizoritev odpira še vrsto drugih izzivalnih vprašanj o poteh slovenske gledališke umetnosti in njenih estetsko-interpretativnih nivojih. Udeležence novogoriškega gledališkega srečanja, ki se s podobnimi teoretičnimi zagatami ne ukvarjajo, pa je pustila dokaj mlačne.

Marij Čuk

Hannah Arendt poroča o sojenju Eichmannu

Jeruzalem, Izrael, maj 1962

Za to poezija ne zadostuje. Več tisoč strani poročil. Vsaka beseda ima pred sabo ime. Vsako ime je človek: telo in duh. Vsakdo naj odgovarja za to, kar je rekel, kar je storil. Ne pred Bogom, pred ljudmi. Pred sodniki.

Tu ni prostora za poezijo. Vrstijo se paragrafi, pravila, člen za členom. Zakoni, ustave, resolucije, amandmaji. Obupen poskus – edini, ki šteje – zagledati zlo, ga povezati z imenom, ime z osebo, osebo postaviti pred sodišče. Potrpežljivo slediti vsaki vijugi črk, ne da bi izgubili smisel izpred oči. Pozabiti na lastno bolečino. Omejiti zlo. Samo to.

Ne, poezija ne zadostuje. A prav ona je vir luči, ki zmore zlo napraviti vidno. Le zaradi njene natančnosti zmorem ločiti sloje osebnosti in obče resničnosti, slediti neznanski navidezni povezanosti vzrokov in posledic.

Razpadli so mi vsi sistemi pravičnosti. Razpadel mi je jezik. Sestavljam ga nazaj, potrpežljivo, natančno, stran za stranjo, stran za stranjo. Tudi brez jezika znam biti pri sebi. Brazgotina v jeziku mi služi, pričuje čuječno.

Ves čas, ko pišem, mi prišepetava nasprotno, uničuječe nesmisle, razbrzdane igre besed in usod, vse vrste nemožnosti; z divjo, nezaustavljivo močjo mi trga resnico iz rok in mi jo vrača isto, a spremenjeno: s senco, neizmerljivo, globoko in trepetajočo, ki stvarem šele daje obliko, dejanjem pomen.

Barbara Korun, *Hočem o tebi noč - Monologi*, Multimedia edizioni, Salerno, 2013

FIRENCE - V 87. letu starosti

Umril je Paolo Poli

Bil je eden največjih italijanskih gledaliških igralcev - Nastopil je tudi v Trstu

Paolo Poli na gledališkem odru

FIRENCE - V 87. letu starosti je sinoči umrl znani igralec in umetnik Paolo Poli. Bil je eden izmed največjih in najpomembnejših italijanskih gledaliških igralcev, poleg tega je nastopal tudi v televizijskih oddajah in igrah ter filmih. Poli se je rodil 23. maja leta 1929, diplomiral je iz francoske književnosti in se začel ukvarjati z gledališcem v 50. letih. Večkrat je nastopil tudi v Trstu: nazadnje v Bobbiovi dvorani v okviru abonmajskega sporeda Contrade s predstavo *Il mare*, v kateri je v zanj značilnem slogu zbral nekaj odlomkov iz del italijanske pisateljice Anne Marie Ortese in jih dopolnil s popevkami in melodijami.

EVROPSKA UNIJA - Trdnjava brez zidov

Od Gadafija do Erdogana

piše Iztok Mirošič,
veleposlanik in nekdanji
slovenski ambasador v Italiji

Evropska unija se danes srečuje z verjetno največjim izzivom od njene obstoja – migrantsko krizo. V kolikor je ne bo ustrezno rešila, zna prav ta, politično veliko bolj resna motnja celo od evro-dolžniške krize, če že ne ogroziti samega njenega obstoja pa sprožiti njeno temeljito politično preoblikovanje (močan vpliv na Brexit, vzpon populizmov in ksenofobije, suspenzi Schengenskega sporazuma na notranjih mejah in pravice do svobode gibanja državljanov...). Problematika migrantov, ki iz perifernih območij in kontinentov iščejo varnost, predvsem pa boljše življenje v Evropski uniji, za samo skupnost ni nova. Novo je spoznanje, da mora Unija, po intenzivnosti problema v zadnjem desetletju, ko so se posamezne članice ob pomanjkanju solidarnosti in razumevanja ostalih članic s problemom bolj ali manj uspešno spopadale same, oblikovati učinkovito skupno priseljenko in azilno politiko. Dosedanje rešitve na ravni skupnosti, vključno z Dublinsko konvencijo in suspenzi schengenske zakonodaje, v primeru množičnih tokov migrantov in beguncev očitno ne delujejo več in celo ogrožajo temeljno svobodno svobodnega pretoka državljanov med članicami. Posamezne članice so prepuščene improvizaciji in ad hoc reševanju migrantskega pojava. Situacija na terenu prehiteva sprejemanje sklepov evropskih institucij. Rešitve v nujni so

Situacija na terenu prehiteva sprejemanje sklepov evropskih institucij

lahko celo v nasprotju z evropsko azilno zakonodajo in mednarodnim pravom. Predvsem pa odklanjajo humano in civilizacijsko sočutje do beguncev, h kateremu poziva tudi papež v svetem letu usmiljenja.

Odziv na krizo je demonstriral popolno odsotnost medsebojnega zaupanja, solidarnosti, kolektivne akcije, skupne zunanje in varnostne politike in strateške ambicije Evropske unije kot bi jo zahtevala situacija. Evropa bo, kot trajni magnet, morala, če želi dejansko ohraniti vlogo globalnega igralca, oblikovati efektivno politiko in zakonodajo reguliranega vstopa (delovnih) migrantov in beguncev na svoj teritorij skupaj z učinkovitim varovanjem zunanjih meja. Evropski svet je že podal smernice, ki pa se v praksi uresničujejo prepočasi in z odporom posameznih članic. Več kot jasno je, da unija dolgoročno in strateško ne more prepuščati zagotavljanja svojih strateških, varnostnih in imigracijskih interesov posamičnim aktivnostim članic in sporazumom s tretjimi državami nečlanicami ali celo njihovim voditeljem osebno.

To kaže že praksa dogovarjanja z mediteranskimi migrantskimi valovi soočene Italije z Gadafijevo Libijo. Gadafi je že leta 2010 ob obisku v Italiji dejal, da bi EU morala plačati najmanj 5 mrd EUR na leto, da bi »ustavil ilegalne afriške migracije« in preprečil nastanek »črne Evrope«. Podobno pričakuje danes Erdogan. Vse do današnjega, Evropa resnega in nujnega soočenja z masovnim pritokom mi-

Italijanska vojska med reševalno akcijo v Sredozemskem morju pred Libijo

ANSA

grantov po Balkanski poti, kljub opozorilom, ni razumela. V nujni ponavlja napake eksternalizacije nadzora migracij in »zavračalnih« (push-back) faktorjev za mediteranske migracije s težko uresničljivimi (nerealističnimi?) dogovori s tretjimi državami. Iz dosedanjih lekcij in kopiranja obvladovanja migracij iz severne Afrike na tiste iz Bližnjega Vzhoda se ni dosti naučila. Begunce želi le odložiti v tretje države – Libijo in Turčijo.

Evropa brez skupne migrantske politike in osamljena Italija

Italija, soočena z množičnim mediteranskim migracijskim valom iz Libije, je že pod vlado Berlusconi začela s t.im. odvračalno (push-back) migrantsko politiko. Berlusconi je z libijskim voditeljem Gadafijem leta 2008 v Bengaziju sklenil Sporazum o prijateljstvu in sodelovanju med Italijo in Libijo, ki govori tudi o sodelovanju pri zatiranju ilegalnih migracij iz severne Afrike v Italijo (predvsem iz Etiopije, Eritreje, Egipta, Somalije in Sudana, tudi Bangladeša in Filipinov) s kontrolo libijskih meja in omejevanjem begunskega vala iz držav izvora. Gadafi je migracije pogosto uporabljal kot grožnjo in politično orodje za manipuliranje Evropejcev za podporo svojemu avtoritarnemu

aparatu ne glede na množične kršitve človekovih pravic in mednarodnih sporazumov. Številni kritiki sporazuma so navajali, da, ob italijanskih investicijah v Libijo v višini 5 mrd USD, sporazum krši človekove, migrantske in begunske pravice ter da je iskalcem azila onemogočil možnost iskanja azila pred preganjanjem. Podvrgel naj bi jih neskončnemu pridržanju v nečloveških Gadafijevih begunskih centrih. Šlo naj bi za nevzdržno trgovanje z migranti kot potrošnim blagom. Italiji naj bi sporazum celo omogočil, da begunce prisilno vrne in odloži v Libiji ter se tako izogne mednarodnim obveznostim. V osnovi Libija sploh ne bi mogla postati partner v taki migrantski politiki, saj ni podpisnica Ženevske konvencije o zaščiti beguncev 1951 in nima domače azilne zakonodaje. Predvsem pa Libija ni varna tretja država za begunce, saj so življenja beguncev v njej ogrožena, begunci pa podvrženi vračanju v države izvora in preganjanja.

Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) je italijansko »zavračalno« migrantsko politiko na osnovi Berlusconijevih sporazumov leta 2012 zavrnilo kot kršitev načela »nezavračanja« (nonrefoulement) beguncev. Italijo je obsodilo zaradi prisilne množične deportacije beguncev na morju v Libijo brez možnosti, da zaprosijo za azil. Sodišče je obsodilo

kršitve mednarodnega prava o človekovih pravicah, čeprav se je Italija sklicevala na EU načela za kontrolo ilegalnih migracij na osnovi partnerstva z državami izvora in tranzita migrantov. Presodilo je, da Libija ne more veljati za varno tretjo državo in zato je vračanje vanjo nedovoljeno. Beguncem, ki so tožili, je morala Italija izplačati denarno odškodnino.

Tudi po padcu Gadafija, Italija z vlado Maria Montija migrantske politike, kljub razsodbi ESČP, ni bistveno spremenila oziroma je z njo nadaljevala. Z novimi oblastmi v Tripoliju je sklenila »Deklaracijo iz Tripolija« glede vzpostavitve sprejemnih centrov v Libiji, varovanja kopenskih in morskih meja...ob sicer spoštovanju človekovih pravic. Zavračanju beguncev na morju deklaracija omeni le posredno z referenco na dosedanje bilateralne sporazume, opredeljuje pa program prostovoljnega vračanja in repatriacije nelegalnih migrantov s sodelovanjem IOM. Obe državi naj bi v aktivnostih z migranti sicer spoštovale človekove pravice. Po mnenju kritikov, naj bi Italija glede migrantov in spoštovanja humanitarnega prava s tem ponovila napake iz preteklosti, saj Libija ni in ne more biti obravnavana kot »varna država« za begunce. Amnesty International je Italijo celo pozval, naj umakne vse sporazume z Libijo glede protipravnih kontrole migracij.

Vlada Enrica Lette je skušala v času masovnih migrantskih valov EU opozoriti na nevzdržnost migrantskih valov iz Afrike v Italijo (EU), potrebo po razumevanju in solidarnosti, težave z izvajanjem Dublinske konvencije in skupni evropski akciji. V ta namen je decembra 2013 lansirala tudi pomorsko operacijo Mare Nostrum, a je naletela na nerazumevanje preostale Evropske unije. Simbo-

Evropsko sodišče za človekove pravice večkrat obsodilo italijansko migrantsko politiko

lično, a z močnim političnim sporočilom razumevanja in evropske solidarnosti glede urgentnosti problema ter potrebe po evropskem ukrepanju, se ji je edina v operaciji pridružila le Slovenija s svojo ladjo Triglav. Današnji dogodki potrjujejo pravilnost razumevanja in aktivnosti Slovenije.

Da gre res za evropski problem je Unija razumela šele s Frontexovo operacijo Triton za reševanje beguncev v Mediteranu, v kateri sodeluje petnajst evropskih držav članic in nečlanic EU. Vlada Mattea Renzia je na evropsko mizo odločno postavila zahtevo po reviziji Dublinskih pravil, po katerih je za azil

Grški Idomeni je postal simbol trpljenja prebežnikov

ANSA

beguncev odgovorna država prvega vstopa, ter evropski solidarnosti in delitvi bremen z relokacijo beguncev. »... Italija je imela prav in ostala Evropa ni imela....«...Od prvega dne smo dejali, da je čas za spremembo EU politike glede begunske krize.... Odgovor Evrope niso zadovoljni.«, je dejal premier Renzi v italijanskem parlamentu. Predloge za revizijo Dublina naj bi Evropska komisija Evropskemu svetu posredovala prav 18. marca letos. Renzi je opozoril, da je vzpostavljane mejnih kontrol na notranjih mejah in sponz Schengena videti kot vzpostavljane nove nedopustne delitve na severno (Alpe) in južno (Balkan) - Mediteransko Evropo. Zahteval je okrepitev varovanja zunanjih meja EU, danes razmišlja tudi o vojaško tehnični misiji v Libiji. Ob ukinitvi Schengna bi namreč Italija in Grčija ostali v pasti kot osamljena pomola za vse begunce v Mediteranu. Renzi je ostro kritiziral zlasti višegrajske države zaradi enostranskega zapiranja meja in pomanjkanja evropske kooperativnosti z zavračanjem begunskih kvot, ki jih je predlagala Evropska komisija, podprla ga je tudi kanclerka Merkel. Za navedene države je celo predlagal zmanjšanje kohezijskih sredstev v naslednji finančni perspektivi ter sestaneke o koreninah in prihodnosti EU v Italiji. Strah pred begunci je vnesel razdore v Unijo.

Politika eksternalizacije kontro-

le migracij, ki jo je v dogovorih z Libijo, ob sicer popolni odsotnosti, nezmožnosti ter nesolidarnosti evropske politike, vodila predvsem Italija, se je izkazala za neuspešno in neučinkovito. Povzročila je celo razmah kriminalnih aktivnosti pri trgovanju z ljudmi in begunci. Danes je taka politika v celoti nemogoča tudi zaradi kaosa, ki vlada v Libiji in manka osrednjega političnega akterja, ki bi mu njeno izvajanje zaupali. Alžirija, glavni evropski zaveznik, nekdanje libijske vloge ne želi prevzeti. Težišče begunskih tokov v Evropo se je trenutno, zlasti s tokom iz Sirije, pre-

Ob ukinitvi schengna bi Italija in Grčija ostali v pasti kot osamljena pomola za vse begunce v Mediteranu

neslo iz osrednjega na vzhodno Sredozemlje - na bližnji Vzhod, Turčijo, Grčijo in Balkan.

Gadafijev duh nad evropsko begunsko krizo

Turčija je postala primarna vstopna točka za sto tisoče beguncev na poti v Evropo, kot je bila in je Libija vstopna točka predvsem za Afričane. Italija in Evropa danes v kaoti-

čni Libiji ne moreta več računati na močnega akterja, ki bi zavrnil migrantske tokove – diktatorja Gadafija. Po mnenju nekaterih so mu nekdanji »plačevali, da se jim ne bi bilo treba ukvarjati z begunci«. Tako točko moči pa EU, predvsem pa kanclerka Merkel, v danes skrajni sili išče v kandidatki za evropsko članstvo Turčiji – predvsem v osebi vse močnejšega, tudi avtoritarnega turškega predsednika Erdogana. Kot nekoč Gadafi, tudi Erdogan zahteva od EU finančne in druge pomembne koncesije v zameno za zaustavitev množičnega vala beguncev v EU, Grčijo. Sama tehnologija, »trgovina« dogovarjanja za zaježitev nelegalnih migracij močno spominja na tisto z Libijo, za katero je ESČP, zaradi prisilnih množičnih vračanj beguncev, že ugotovilo, da je nezakonita in krši mednarodno humanitarno pravo. Ali bodo sporazumi tokrat uspešnejši, predvsem pa zakoniti? Vloge so danes obrnjene – namesto nareka EU kandidatki za članstvo, kandidatka diktira pogoje EU. EU je bila celo prisiljena spremeniti politiko do Turčije ravno v času, ko Erdogan po svoje ureja politične, sodne in medijske svobodine. Osnutek begunskega načrta in dogovora EU s članico NATO in EU kandidatko Turčijo, ki naj bi »out-source-al« uravnavanje evropskega begunskega problema, je, čeprav z namenom ureditve dostopa beguncev do Evrope, enostaven hkrati pa potencialno pravno in politično eksploziven. Pravni problem je predvsem

njegov temelj – kolektivno oziroma množično prisilno vračanje migrantov, brez možnosti, da zaprosijo za obravnavo za azil na grških otokih. To so že ugotovili predstavniki OZN. Gre za kršitev temeljnega humanitarnega in azilnega prava, človekovih pravic ter načela nezavračanja sprejemajo beguncev in vračanja v nevarne države - »nonrefoulement«. V EU ni enotnosti ali je Turčija sploh varna tretja država za begunce. Pomembno glede koncepta varne tretje države, v katero bi vračali migrante, je, da je Turčija veljavnost Ženevske konvencije o beguncih 1951 in univerzalno načelo nezavračanja geografsko omejena le na begunce iz držav članic Sveta Evrope. Ostalim lahko nudi le začasno zaščito brez integracije v družbo. Odpravo geografske omejitve je EU priporočila Turčiji že v Pristopnem partnerstvu. Amnesty International je zato dogovor EU-Turčija označil kot »poljub smrti«. Po mnenju pravnikov migracij bi dogovor težko preživel presojo ESČP.

Politično dogovor pomeni odprtje pravne poti za azil in programa za množično preseljevanje sirskih beguncev v EU v zameno za turški pristanek sprejema množično vrnjenih beguncev. Problemi v državah članicah EU z izvajanjem že dogovorjene preselitve beguncev iz Italije in Grčije s sprejemnimi kvotami kažejo, da bi to lahko bil eksplozivni koncept v mnogih članicah. Tudi zadnje deželne volitve v Nemčiji in padec vladajoče CDU kaže, da niti Nemci niso brez težav glede teme. Prepričati članice, tudi nemške »koalicije voljnih«, bo težka naloga. Načrt naj bi pripravil predsednik Evropskega sveta Tusk. Za predsednika Erdogana je v dogovoru najpomembnejša vizna liberalizacija za turške državljanke. To je njegova volilna politična zmagovalna karta. Kot je za mnoge evropske vodje lahko volilni politični poraz, kar lahko ogrozi dogovor. Namesto polne vizne liberalizacije naj bi Turkom podelili schengenske vizume. Francija ima namreč predsedniške volitve naslednje leto. Ankara želi skozi dogovor doseči tudi pospešek pogajanj o članstvu v EU, kar pa bo, čeprav gre bolj za simbolično – politično gesto, trd oreh za Ciper, ki želi turško priznanje vlade v Nikoziji. Na velike težave zna naleteti dogovor tudi pri praktičnem izvajanju množičnega vračanja migrantov. Seliti ljudi proti njihovi volji je izjemno težko, še posebej, če so za pot do grških otokov tihotapcem že plačali velike vsote in tvegali svoje življenje. Evropski voditelji morajo biti pripravljeni na »grde prizore« in pravne postopke vrnjenih zaradi pravno vprašljivih osnov vračanja. In kot Gadafi je tudi Erdogan dobil tudi evropske milijarde evrov za sodelovanje.

Evropa potrebuje skupno azilno in migrantsko politiko ter učinkovito globalno strategijo skupne zunanje in varnostne politike

Migrantska kriza je pred Evropsko unijo postavila verjetno največji izziv v zgodovini. Odziv je pokazal na popolno pomanjkanje solidarnosti in strateškega pogleda. Unija in njene članice od poskusov eksternalizacije upravljanja migrantskih tokov in »push back« faktorjev z Gadafijem, ki so se končali neuspešno in s kršitvijo človekovih pravic, ni na-

redila resnih strateških razmislekov in dejanj. Tudi njen zadnji odziv v dogovoru z Erdoganovo Turčijo, ki se še vedno utegne končati podobno kot libijski, je bolj ad hoc odziv na konkretno nujno situacijo, na katero EU ni bila pripravljena, kot plod strateškega delovanja. Nosi velike podobnosti sporazumov z Gadafijem, ki so kršili človekove pravice. Pri tem so se v realpolitiki nevarno izgubile temeljne vrednote EU, kot so humanost, sočutje ter skupnost utemeljena na pravu in spoštovanju mednarodnega (humanitarnega) prava ter temeljnih človekovih pravic. Na morju in kopnem. Neustrezne aktivnosti so vodile v dvig populističnih gibanj v Evropi in motnje temeljne svobodščine – svobodnega pretoka državljanov v schengenskem območju.

Evropski pakt s Turčijo je lahko nepopoln in predmet nestrinjanja, a je v tem trenutku verjetno neizogiben. Tudi za obstoj same Unije in delovanje schengena. Potrebno ga je dobro pravno, diplomatsko in politično še enkrat pretehtati ter vanj vključiti tudi IOM in UNHCR. Pripraviti bi morali evropski načrt integracije ali repatriacije beguncev po koncu kriznih situacij. Turčijo bi morali pozvati k celovitemu pristopu k ženevski konvenciji o beguncih.

Pakt s Tručijo je lahko nepopoln in predmet nestrinjanja, a je v tem trenutku verjetno neizogiben

Neuspeh pakta vodi, ob zaprti Balkanski poti, v humanitarno katastrofo slepe ulice v Grčiji in povečanje kriminalnih in tihotapskih aktivnosti. To bi bil hud madež na evropskem ugledu. Dolgoročne rešitve so lahko le na evropski ravni, z delitvijo bremen, saj se migrantske poti lahko vedno spremenijo. EU si ne more dovoliti novih delitev med severno in mediteransko Evropo. Unija mora nemudoma začeti delati na skupni azilni in migrantski strategiji in politiki (po vzoru priseljenške politike ZDA), ki sta ključni politiki uspešne skupnosti, za kakršno skupnost v svetu velja. Potrebne bodo spremembe Dublinske konvencije v primeru množičnih migrantskih tokov. Oblikovati mora učinkovito obalno in mejno stražo za strateški nadzor svojih skupnih zunanjih meja, ki je glede varnosti ne bodo postavljali v odvisni položaj do tretjih držav. Ti dve politiki bi morali biti pomemben del pravkar prenavljajoče se globalne zunanje politične in varnostne strategije EU, ki opredeljuje skupnost kot globalnega igralca. Prav zato bi morala postati Evropska zunanja služba in diplomacija pod vodstvom Mogherinijeve, veliko bolj aktivna in vidna na posameznih kriznih žariščih v neposredni sosesčini Unije, predvsem Bližnjem Vzhodu, s pobudami za mednarodni nadzorom premirja in varnimi conami. Pa tudi v vedno krhki severni Afriki. Nova evropska zunanje-politična strategija bi se morala bolj usmeriti v večje sodelovanje z nevladnimi in lokalnimi dejavniki na kriznih območjih ter razviti novi koncept hibridnega miru. Migrantski in begunski tokovi v Unijo namreč v kratkem ne bodo presahnili. So globalni izziv, tesno povezan z globalnim varnostnim in razvojnim momentom. Še posebej Severna Afrika, ki je trenutno v ozadju, ostaja kontinent vrenja.

Slovenija ima pri tem in skupnih naporih svoj del odgovornosti!

Goriška

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

DOBERDOB - Bo šola septembra končno dobila nove prostore?

Dela načrtujejo poleti, stroški so še neznanka

Neskončne zgodbe naj bi bilo letos poleti konec. Tako vsaj upa doberdobski župan Fabio Vizintin, ki se nadeja, da bodo učenci nižje srednje šole v Doberdobu s prihodnjim šolskim letom lahko končno začeli uporabljati nove prostore v prizidku, ki so ga zgradili nad slačilnicami ob šolski stavbi. Gradnja se je začela leta 2011, ko je občina vodila prejšnja občinska uprava. Načrt očitno ni bil rojen pod srečno zvezdo, saj so se med gradbenimi deli pojavile številne tehnične težave in drugi zapleti: na gradbišču se je v petih letih zvrstilo več podjetij, nobeno pa ni del izpeljalo do konca oz. tako, kot bi moralo.

Zadnje hladno prho sta doberdobska občinska uprava in vodstvo Večstopenjske šole Doberdob, ki že leta nestrno čaka na nove učilnice in rešitev problema prostorske stiske, doživela jeseni. Novi del stavbe nižje srednje šole namreč ni preстал tehničnih pregledov, ki jih je občina zaupala podjetju Romanelli iz kraja Feletto Umberto v videmski pokrajini, zato prizidek še danes ni vseljiv. Kot je že septembra pojasnil župan Vizintin, »s stavbo samo ni nič narobe, problem pa je toplotna centrala na dvorišču šole, s katero je povezan tudi protipožarni sistem. Kabina in protipožarni sistem nista bila zgrajena po predvidenih standardih, zato ju je potrebno nadomestiti oz. popraviti,« pravi župan Vizintin.

Po tehničnem pregledu je občina pozvala upravitelje podjetja SB Impianti, ki je izvedlo zadnja dela, naj pomanjkljivosti odpravijo, odziva pa ni bilo. Občina je zato sklenila, da bo obdržala varščino in s tem denarjem plačala drugo podjetje, stvar pa ni najbolj preprosta, zato želi biti uprava pri sprejemanju naslednjih odločitev čim bolj previdna. »V tem trenutku ocenjujemo stroške za popravilo protipožarnega sistema. Dela je mogoče izpeljati na več načinov, nagibamo pa se k rešitvi, s katero bi se v pri-

Stavba nižje srednje šole v Doberdobu, zgoraj Fabio Vizintin

BUMBACA

hodnosti izognili stalnemu vzdrževanju. Ta rešitev je seveda dražja,« pojasnjuje Vizintin, po katerem bi popravila na podlagi predračunov, s katerimi razpolagajo, stala okrog 19.000 evrov. »To vsoto bi krili s kavcijo in - če bi bilo potrebno - z lastnimi sredstvi, nakar bi od podjetja zahtevali povračilo. V primeru, da ne bo večjih odstopanj od predračuna, bomo v teku dveh mesecev imenovali izvajalca del in popravila izpeljali v polletnih mesecih, ko ne bo pouka. Dela bodo trajala največ nekaj tednov,« pravi Vizintin in zaključuje: »Problem bi lahko nastal, če bi bilo potrebno med izvajanjem del na dvorišču šole tudi izkopavati zemljo. Tako bi se stroški znatno povežali, zato bi morali od podjetja SB Impianti zahtevati, da nam že vnaprej zagotovi denar. V tem primeru bi se morali obrniti na odvetnika in postopek bi se zavlekel za vsaj 120 dni. Upamo, da se to ne bo zgodilo. Ostajam optimist in računam na to, da se bo septembra nižja srednja šola lahko končno vselila v nove prostore.«

MORARO - Skupščina Zelenih Intermodalni pol je zanje »potrata«

»Gradnja intermodalnega pola v Ronkah je huda potrata javnega denarja, saj je ta projekt nepotreben. Ob tem, da bi intermodalni pol ne služil ničemu, bi zasedel tudi zemljišča, ki bi bila primerna za kmetijske dejavnosti,« pravijo predstavniki stranke Zelenih, ki so se nedavno zbrali v Moraru na pokrajinski skupščini.

Govor je bil o intermodalnem polu, a tudi o nedokončanih javnih delih in elektrovodu med Redipuljo in Vidmom, ki ga gradi družba Terna in ki mu Zeleni prav tako nasprotujejo. Skupščina Zelenih

namerava zato podpreti peticijo, ki zahteva, naj se vsaj v Posočju elektrovod vkoplje. Zeleni ocenjujejo, da bi namesto gradnje intermodalnega pola morali bolje izkoristiti južno železniško postajo v Ronkah, več pozornosti pa bi bilo treba po njihovem mnenju posvečati tudi konkretnim projektom sodelovanja z Novo Gorico. »Skupno območje šteje 62.000 prebivalcev,« opozarjajo Zeleni ter izpostavljajo pomen Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje in projektov, kot je čezmejna železniška povezava.

GORICA - ENI Odbor odprl svetovalnico

Zbirajo »nore« račune za plin

V Ulici Cascino 5/d je v torek začela delovati svetovalnica Odbora ponorelih računov (Bollette pazze), ki je sredi marca priredil dobro obiskano informativno srečanje v Kulturnem domu. Njegovi ustanovitelji želijo nuditi pomoč goriškim odjemalcem plina, ki so jih razburili visoki računi za plin družbe ENI. »Svetovalnica deluje dvakrat tedensko. Odprti smo ob torkih in četrčkih med 16. in 18. uro,« pravi Donatella Gironcoli, ena od ustanoviteljev odbora, ki ima po njenih besedah iz dneva v dan več članov. »Na nas se je že obrnilo 160 ljudi, "norih" računov, ki so nam jih prinesli, je vsaj dvakrat toliko,« pravi Gironcolijeva, po kateri bodo člani odbora po velikonočnih praznikih še naprej zbirali položnice. V stik z odborom je mogoče stopiti tudi preko elektronske pošte: naslov je bollettepazze.go@gmail.com.

TRŽIČ - Tatvine v avtomobilih

Vzgojiteljici ukradli delovne pripomočke

Vlomi v avtomobile so v Trziču dokaj pogosti

ARHIV

V prejšnjih tednih je Primorski dnevnik poročal o ovadbi 40-letnega Tržičana, ki vlamljal v parkirane avtomobile pred navtičnimi delavnicami v Ribiškem naselju v občini Devin-Nabrežina in v Trziču. Kaže pa, da L.R. (karabinjerji so posredovali samo začetnici njegovega imena in priimka) ni bil edini, ki se je posvečal tej dejavnosti: prejšnjo noč so namreč neznanzi v tržiškem mestnem središču vlomili v avtomobil, iz katerega so odnesli vse, kar je lastnica pustila v njem. Ženski, ki počuje v jaslih, so ukradli nekaj oblek, čevlje, očala in celo pripomočke za razvoj psihomotorike otrok, ki ga Tržičanka uporablja pri vsakdanjem delu.

Ženska je neprijetno presenečenje našla šele včeraj zjutraj. Okno je bilo razbito, avtomobil pa prazen. Vzgojiteljici ni preostalo drugega, kot da je poklicala policijo in vložila ovadbo zoper neznanca. »Zahvaljujem se sistemu, ki mi je ponoci razbil okno avtomobila in iz njega odnesel obleke, čevlje, očala in celo pripomočke za psihomotoriko. Sram

vas bodi!« je ženska napisala na spletnem socialnem omrežju Facebook, kjer se je novica takoj razširila. Številni uporabniki so ji izrazili solidarnost, drugi so se zgražali, tretji pa so opisali svoje izkušnje. Med najbolj nenavadnimi tatvinami je tista, ki sta jo doživela dva Tržičana, ki sta zvečer parkirala svoj avtomobil znamke Nissan micra nasproti otroškega vrta v Ulici Roma, kjer upravljata tudi lokal. Ko sta se drugega dne nameravala odpraviti v trgovino, sta ugotovila, da je čez noč izginilo kolo avtomobila. Vložila sta ovadbo, storilca pa varnostni organi niso izsledili.

Osumljeni L.R., ki so ga v prejšnjih tednih prijeli nabrežinski karabinjerji, je iz avtomobilov v glavnem kradel denar. Vanje je vlamljal dopoldne, ko so bili njihovi lastniki na delu v Ribiškem naselju v občini Devin-Nabrežina in v Trziču. Osumljen je, da je vlomil tudi v neko stanovanje, ki ga je odprl s ključi, ki jih je pobral ravno v enem izmed avtomobilov. Izsledili so ga s pomočjo pričevanj očitcev in domačinov.

TRŽIČ - Gospodarstvo

V luki so na obzoru odpusti delavcev

Pristanišče v Trziču

BONAVENTURA

Po velikonočnih praznikih se bo v Trziču sestala posebna svetniška komisija za pristanišče, na kateri bodo razpravljali o vprašanju tržiškega pristanišča Portorosega in predvsem o odslovitvah delavcev, ki jih je napovedala pristaniška družba. Takoj zatem bodo sklicali sejo tržiškega občinskega sveta, ki bo prav tako posvečena luki, njenim težavam in problemu izgube delovnih mest.

To sta prvi reakciji tržiške mestne uprave na slabe novice, ki zadnje čase prihajajo iz pristanišča. Družba, ki ga upravlja, je v prejšnjih dneh napovedala, da mora odsloviti devet ljudi, nato pa je podjetje Coracfer, ki sodeluje pri upravljanju tamkajšnjega železniškega tira, napovedalo še dodatne tri odpuste. Problem je zlasti v tem, da so preko javne dražbe zaupali zunanjemu logističnemu podjetju upravljanje železniškega priključka, pogodba pa ne predvideva socialne klavzule, na podlagi katere bi moral novi upravitelj obdržati delavce družbe za upravljanje pristanišča in podjetja Coracfer, ki so doslej zagotavljali te storitve.

Družba za upravljanje tržiškega pristanišča je ob odslovitvah napovedala tudi »beg« nekaterih vrst tovorov v pristanišče Porto Nogaro, kjer so že poskrbeli za poglوبيtev vhodnega kanala: na to že dolgo let čakajo tudi v Trziču, dela pa se še vedno niso začela. Družba je podjetja, ki že delajo v tržiškem pristanišču, ne nazadnje razburila z novico, da bo v luko vstopilo še podjetje Cimolai: ostali pristaniški operaterji temu nasprotujejo, češ da že danes ni dovolj dela za vse.

»Čim prej se želimo srečati z delavci, v razpravo pa želimo vključiti tudi deželno upravo Furlanije - Julijske krajine. To, kar se dogaja, nas zelo skrbi. Dežela naj dokončno pojasni, katere so perspektive za razvoj tržiškega pristanišča,« pravi načelnik Demokratske stranke v tržiškem občinske svetu Paolo Frisenna, ki je hkrati tudi predsednik svetniške komisije za pristanišče.

SOVODNJE - Učenci Glasbene matice

Komorne skupine z glasbo v pomlad

Glasbeno srečanje je sooblikovalo skoraj petdeset mladih poustvarjalcev na različnih instrumentih

BUMBACA

Glasbena matica je *Z glasbo v pomlad* v sredo stopila v Kulturnem domu Jožef Češčut v Sovodnjah. Šlo je za deveto srečanje komornih skupin iz goriške, tržaške in videmske pokrajine, ki delujejo v okviru glasbene šole.

Občinstvo je najprej pozdravil ravnatelj Bogdan Kralj in poudaril, da šola zagotavlja učencem tudi pouk in nastopanje v skupinskih zasedbah. Čeprav od gojencev in njihovih staršev to zahteva dodaten napor, je tovrstno izobraževanje zelo koristno. Ravnatelj je voščilo ob veliki noči sklenil s prepričanjem, da bodo učenci po praznikih z novim elanom in novimi spodbudami spoznavali lepote glasbe.

Glasbeno srečanje v gostoljubnih Sovodnjah je sooblikovalo skoraj petdeset mladih poustvarjalcev na različnih instrumentih - pihalih, brenkalih, godalih, tolkalih in seveda na harmoniki in klavirju. Na sporedu je bilo petnajst točk v različnih zasedbah in kombinacijah instrumentov. Posamezne točke so pripravili profesorji Mariano Bulligan, Paola Chiabudini, Ambra Cossutta, Jana Drassich, Marko Feri, Fulvijo Jurinčič, Jano Jurinčič, Patrick Quaggiato, Franko Reja, Iris Risegari, Erika Slama, Marko Štoka, Erika Zavavlav, Beatrice Zonta in Manuel Figlihi.

Najprej se je pred številnim občinstvom v dvorani predstavila skupina flavt (Elia Guštin, Simon Švab, Nina Trampuš, Melanie Imperia, Lucija Gruden, Gergana Todorova, Aljoša El Bajji), na klavir štiri otroci so nato zaigrali Sanja Volčič in Martina Gergolet, Mija Primožič in Ivan Pahor ter Julija Breclj in Urška Terpin. Lepo je izzvenel Trio 21 s Florijanom Devetkom Legišo in Vesno Lakovič na klavirju ter Martinom Sobanom na tolkalih. Z južnoameriško *Milongo* se je predstavil trio Jasna Breclj in Jana Lavrenčič na flavto ter Petra Godnič pri klavirju. Sledil je nastop tria harmonikarjev Dolina z Jakobom Grudnom, Nicholasom Sinerijem in Leom Racmanom. S čelom in pri klavirju sta se predstavila Agnese Poci in Martina Michelin, na kitarah pa Denise Vallar in Amelia Boscutti. V kvartetu flavt so nastopile Janina Marušič, Jasna Breclj, Andreja Bensa in Jana Lavrenčič, medtem ko sta Fanika Coren in Riccardo Crucil pokazala svoje znanje na čelu in harmoniki. Skladbo iz filma *Most na reki Kwai* so za njima zaigrali Dejan Bacicchi na violino, Anton Jazbec na klarinet in Ivan Antonutti na klavir. Izkazali so se tudi trije kitaristi - Ivan Cenci, Ivan Suppani in Gabrijel Žetko, medtem ko se je z rokenrolom spoprijel kvintet kitar (Maks Skerk, Damjan Opačič, Aljoša Race, Juan Manuel Zaleri in Aleksander Metlica). Lep glasbeni popoldne je zaključilo pet čelistov iz beneške podružnice Glasbene matice: Arianna Trusgnach, Fanika Coren, Agnese Poci, Nicoletta Pelizzo in Mariano Bulligan. (vip)

GORICA Strankino voščilo novemu vikarju za goriške Slovence

Na vest, da bo z majem Oskarja Simčiča na mestu nadškofijskega vikarja za goriške Slovence nasledil Karel Bolčina, dekan in štandreški župnik, se je odzvalo pokrajinsko tajništvo stranke Slovenske skupnosti: »Zahvaljujemo se vam za vašo službo v slovenskih župnijah na Goriškem, ki ste jo in jo še opravljate z velikim zanosom in globokim spoštovanjem do drugega. Vaše delo je zaznamovano z občutkom ohranjanja žive in raznolike sredine v spoštovanju jezikov in kultur, ki bogatijo goriško nadškofijo. Od vedno cenimo, da svoje poslanstvo opravljate najprej kakor človek, ki pozna, razume in z veliko ljubeznijo ter potrpežljivostjo sprejema sočloveka, nato kakor župnik v službi svoje živahne župnije in ostalega pastoralnega območja Soča-Vipava. Želimo vam, da boste svojo občutljivost še naprej usmerjali v dostojanstvo osebe in ob enem skupnosti slovenskih vernikov v mestu Gorica in v nadškofiji.«

VRH - Spomini domačinke na veliko noč

K maši ob treh zjutraj

Osnovnošolce obiskala nunca Marija Šušterjeva - Praznični čas so spremljali običaji, ki so danes izgubljeni

GORICA - Muzikal Cvetje v jeseni nagradna predstava

V Kulturnem centru Lojze Bratuž bo v torek, 19. aprila, ob 20.30 ponovitev slovenskega muzikala *Cvetje v jeseni*. Romantika, a tudi humor, čustvena glasba in ganljiva besedila so vsepovsod prevzeli različne generacije obiskovalcev, med katerimi si je marsikdo ogledal muzikal tudi večkrat. Krstno je bil izveden jeseni 2014 v Križankah v koprodukciji s Festivalom Ljubljana in je januarja letos doživel svojo stoto uprizoritev.

Skladatelj Matjaž Vlašič je ustvaril 22 izvornih skladb, ki jih pevci in igralci ter pesalci izvajajo pod taktirko vodje benda Tomija Puricha. Med nastopajočimi je več znanih imen: vlogo Mete si izmenjuje Nina Pušlar in Maja Martina Merljak, Janeza Matjaž Robavs in Domen Križaj. Danijela upodablja Jure Ivanušič, Lizo Alenka Kozolec Gregurič. Pod režisersko taktirko Vojka Anzeljca gledalec doživlja srčnost in komičnost trenutkov življenja v eni najlepših ljubljenskih zgodb, ki jih premore slovenska literatura.

Muzikal nadomešča kratko opero *La serva padrona*. Za goriške abonente SSG je nagradna predstava; vstopnice je mogoče rezervirati le do 31. marca v centru Bratuž.

Na pobudo kulturnega društva Danica je sredi prejšnjega tedna vrhovske osnovnošolce obiskala domačinka, ki jo v vasi poznajo kot nunco Marijo Šušterjevo. Prišla je pripovedovati, kako so se krajevni otroci nekoč pripravljali na veliko noč.

Njeni mali poslušalci so izvedeli, da so v preteklosti celo leto pričakovali pirhe, ki so jih barvali z olupki čebule, in pa igro, ki so ji pravili »ciljanje«. Radi so imeli tudi govejo juho, ki je bila značilna za velikonočno kosilo; mama jo je pripravila na dan Kristusovega vstajenja. Postregli so jim še z menihi, kruhom in orehovo potico. Velikonočne dobrote so morali prej blagosloviti. Bila je tudi navada, da so pri maši na veliki četrtek otroci hodili do križa po kolenih in, ko so prišli do njega, poljubili Kristusove rane. Če bi otroci prišli k maši v kratkih rokavih, bi jih duhovnik stepel.

Bili so drugačni časi, je poudarila gostja. Otroci so morali že v zgodnjih jutranjih urah gnati govedo na pašo, po pa-

Nunca Marija Šušterjeva je prišla na šolo pripovedovati, kako so se otroci nekoč pripravljali na veliko noč

ši pa so zdiralji v šolo, da ne bi prišli prepozno. V primeru zamude bi jih učitelj pretepel, ravno tako domači. Ker je bila v družinah revščina, so otroci izdelovali igre s preprostimi pripomočki. V velikonočnem času jim je bilo v veselje in razvedrilo zlasti ciljanje: pirhe - kuhana kokošja jajca - so položili ob zid, se od njih oddaljili deset korakov in vanje ciljali s kovanec. Zmagal je, kdor je kovanec zataknil v dve jajci; ta je pobral jajca in kovance. Otroci so na ve-

likonočni dan prejeli tudi skromna darila: deklince pentljo za dolge kite ali krilo, dečki pa nogavice ali cokle. Na velikonočni dan so se otroci odpravljali k maši že ob treh zjutraj. Prehoditi so morali namreč pot do Gabrij, kjer je bil ob štirih velikonočni obred, je še povedala prijazna nunca Marija in spomine na otroštvo povzela z mislijo, da je bilo življenje nekoč težko, a kljub temu lepo. Ob koncu srečanja je osnovnošolcem podarila čokoladne pirhe.

Barvanje pirhov na Vrhu

Včeraj v Budalovem domu v Štandrežu

več fotografij na www.primorski.eu

BUMBACA

BUMBACA

ŠTANDREŽ-VRH - Delavnici Vaška tradicija v veselje otrok

Kot veleva tradicija, je včeraj na Vrhu potekala otroška delavnica barvanja velikonočnih pirhov, ki jo že 23 let prireja Prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela. Najprej je bil v cerkvi otroški križev pot, nakar je 25 udeležencev dalo duška svoji ustvarjalnosti. Sodelovali so otroci od 5. do 10. leta, ob domačinih so prišli tudi vrstniki iz Sovodenj, je povedala predstavnica društva Karen Ulian. Pobarvane in okrašene pirhe bodo jutri po maši ocenili farani: nagradili bodo tri najlepše.

Ustvarjalna delavnica je včeraj popoldne poživila tudi Dom Andrej Budal na štandreškem Pilošču. Vodili sta jo Katja Zavavlav in Ivana Nanut, poleg mamic malih udeležencev jima je pomagala še Mateja Zavavlav. Vabilu k udeležbi društva Oton Župančič se je odzvalo dvanajst otrok, ki so pobarvali vsak po tri pirhe in iz papirnate vrečke izdelali nasmejanega velikonočnega zajčka.

KOŠARKA - Zaostalo srečanje 23. kroga državne C-lige

Na Opčinah padel vodilni Tarcento

Jadran je z odlično igro presenetil goste iz Čente

Jadran - Tarcento 71:64 (19:16, 35:33, 50:44)

Jadran: Velikonja Grbac 18 (5:5, 5:6, 1:3), M. Batich 2 (-, 1:2, 0:1), Ban 15 (3:4, 3:8, 2:2), De Petris 12 (4:4, 4:8, -), Rajčič 7 (-, 2:5, 1:4), Ušaj nv, Kojanec (-, -, -), Ridolfi 15 (-, 3:4, 3:5), Cettolo 2 (-, 1:1, 0:2), Daneu (-, -, 0:1). Trener: Mura. Izgubljene žoge: 13; pridobljene: 8; asistenc: 12; skoki: 32, SON: 19.

Jadran je v sinočnji zaostali tekmi 23. kroga državne C-lige gold poskrbel za prvi podvig, saj je na Opčinah premagal vodilni Tarcento, ki sicer ne doživlja najboljšega trenutka. Pred začetkom srečanja so se košarkarji in navijači z enominutnim molkom spomnili na žrtve atentatov v Bruslju in na žrtve tragične nesreče na španski avtocesti.

Nato sta ekipi začeli pravo bitko, saj je bila prva četrtina zelo izenačena. Med gosti je izstopal Bellina (v samem prvem polčasu je dosegel 15 točk), Jadran pa je držal korak z nasprotnikom po zaslugi odličnega Velikonje Grbaca, ki je s košema in asistencama navdušil sicer ne preveč številno publiko v telovadnici na Opčinah. Obramba Tarcenta se je sicer osredotočila na Bana, ki je prvi koš dosegel šele po devetih minutah.

Jadran je nato naletel na pravi mrk v napadu na začetku druge četrtine, ko so domači dosegli prvi koš šele v poltretji minuti. Tarcento je tako povedel z delnim izidom 0:6, združena ekipa pa je nato odgovorila in ponovno prehitela nasprotnike z zabijanjem Velikonje Grbaca tik pred iztekom prvega polčasa. Med glavnim odbornikom je nato predsednik Marko Kojanec, poleg običajnega žrebanja nagrade (3 kg težki čokoladni pirh) daroval predstavniku Tarcenta knjigo 50 let naše košarke, ki jo je uredil Branko Lakovič, saj so odnosi med kluboma odlični, kakor priča včerajšnja ponovitev družabnosti po tekmi, ki so jo Jadranovi košarkarji doživeli tudi v Čenti.

Domači so takoj po povratku iz slatičnic poskrbeli za delni izid 6:0, ki je pri-

silil gostujočega trenerja, da zaprosi za minuto odmora. Jadran pa je nadaljeval z dopadljivo igro in z odličnim Ridolfijem na čelu dosegel najvišjo prednost na tekmi (50:37).

Brez Ridolfija, De Petrisa in Velikonje Grbaca pa so se gostje ponovno približali na šest točk zaostanka. Jadranov drugi mrk je nato s trojko prekinil neustavljivi Ridolfi na začetku poslednje četrtine.

Psihološka teža omenjenega meta je bila izredna, saj so se nato domači predramili, zmago pa sta začinili še spektakularni blokadi Cettola in De Petrisa. Jadranov center je bil tokrat ob Ridolfiju in Velikonji Grbacu odločilen za zmago, saj je omenjena trojica skupaj prispevala 45 točk. 15 točk pa je dodal Ban, ki je v izdihljajih tekme dosegel nekaj odločilnih košev. (av)

Borut Ban se je sinoči razigral v končnici

Taras Velikonja Grbac je tudi tokrat spektakularno zabijal

FOTODAMI@N

Lestvica C-lige gold po 25. krogu: Tarcento in Sanve 32, Caorle in Calligaris 28, Ardita 26, Montebelluna in Jadran 24, Padova, Arzignano in Mestre 22, Falconstar in Oderzo 20, Spilimbergo 18, Conegliano in Bassano 16.

HITRA HOJA

Bronast Ruzzier

V slovaškem mestu Dudince je potekalo 35. mednarodno tekmovanje v hitri hoji, ki je ena izmed 11 preizkušenj letošnjega IAAF Race Walking Challenge, ki se je začel 21. februarja v avstralskem mestu Adelaide, sklenil pa se bo 21. avgusta na olimpijskih igrah v Rio de Janeiru. Na Slovaškem se je letos zbralo rekordnih 260 tekmovalcev iz 40 držav, med katerimi so bili najboljši hitrohodci sveta, razen Rusov, ki so jim zaradi dopiške afere prepovedali nastop. Na startu je bil tudi Lonjerc Fabio Ruzzier, ki je nastopil na razdalji 5 kilometrov enotne veteranske kategorije od 35 let dalje. V konkurenci atletov iz osmih držav se je Ruzzier s časom 26'58" uvrstil na odlično tretje mesto, zaostal pa je le za 22 let mlajšim Slovakom Zdenom Medero (24'20") in za 13 let mlajšim Poljakom Januszem Golawskim, ki ga je na cilju prehitel le s šestimi sekundami naskoka (26'52").

rekreacija

MICHELE SCHINCARIOL
Tekač, plavalec
in »rock & roll«
(bodoči) kirurg

Zaradi težav s sklepnim hrustancem v kolenu mu je zdravnik leta 2005 svetoval, naj preneha z igranjem nogometa. Goričan Michele Schincariol (letnik 1991) se je torej pri štirinajstih letih odločil, da bo formo vzdrževal na kak drug način, tako da je najprej začel s plavanjem, bazenu je nato dodal tek, omenjeni športni panogi pa še vedno goji, s tem da je pred približno letom dni vzljubil tudi kolesarstvo. Podobne nasvete pa bo lahko sam Michele v kratkem tudi delil, saj zaključuje študij na medicinski fakulteti v Ljubljani. Sogovornika smo zmotili, medtem ko preživlja zadnje tedne delovne prakse v bolnišnici v Berlinu v sklopu programa Erasmus Placement.

»To je že druga nemška izkušnja, saj sem pred dvema letoma nekaj časa preživel v Lübecku na študijski izmenjavi Erasmus. Sedaj sem se ponovno odločil za Nemčijo, saj nemščino dobro obvladam, odlično poznavanje jezika pa je prioriteta pri poklicih, pri katerih je treba sprejemati takojšnje odločitve oz. ukrepe, kjer si ne smemo privoščiti napake. Sicer mi nemški kolegi posvečajo veliko pozornost, vsi pa so zelo prijazni,« pravi Michele, ki v Berlinu poleg vaj iz kirurgije, interne ter družinske medicine redno vzdržuje svojo kondicijo. »Najraje tečem, v Berlinu pa je bila letošnja zima relativno ostra, tako da sem se večkrat odpravil na olimpijski bazen Sprunghalle. Moram pa priznati, da je Ljubljana do študentov prijaznejše mesto, saj smo lahko v bazen dvakrat tedensko zahajali zastoj, v Berlinu pa smo deležni le minimalnega popusta,« ugotavlja Schincariol, ki v primeru sončnega vremena zelo rad teče. »V Berlinu je veliko parkov, najraje pa zahajam v park Treptower. V Ljubljani sem večkrat tekal v parku Tivoli, a tudi kar okrog stavbe, v kateri stanujem, a tega ne napiši, saj grdo zveni,« simpatično dodaja nekdanji nogometaš mladinskih ekip Juventine.

Michele je tudi strasten ljubitelj glasbe, v Berlinu pa prijateljuje s samo svetovno smetano na glasbenem področju. Pravzaprav je tudi sam glasbenik. »Na višji srednji šoli sem nekoliko resneje igral klasično kitaro, tako da sem tudi uspešno opravil izpit petega letnika na tržaškem glasbenem konservatoriju Tartini, sicer je glasba sedaj odlično sredstvo za sprostitve,« skromno poudarja Schincariol, ki načrtuje tudi kak športni podvig. »Že leta ciljам na to, da bi nastopil na ljubljanskem maratonu. Morda mi bo v kratkem le uspelo,« zaključuje bodoči kirurg. (av)

JADRANJE - Olimpijske evropske kvalifikacije na otoku Palma de Mallorca

»Za biti ali ne biti«, vendar sproščeno

Čupina jadrca Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta bosta od ponedeljka lovila zadnjo kvoto za nastop na letošnjih olimpijskih igrah

PALMA DE MALLORCA - Slovenska jadrarna »azurrura« Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta, člana jadrnega kluba Čupa iz Sesljana, sta v sredo zvečer dospela na špansko Palma de Mallorca, kjer bosta od ponedeljka, 28. marca, lovila zadnjo kvoto za nastop na letošnjih olimpijskih igrah v brazilskem Rio de Janeiru v razredu 470. Sploh pa se v teh dneh v Mallorci zbira sama elita evropskega jadrnanja, ki bo nastopila na 47. regati za pokal princeसे Sofie. V najrazličnejših kategorijah bodo nastopili npr. Vasilij Žbogar (razred finn), v razredu 470 bosta tekmovali Tina Mrak in Veronika Macarol, v laserju Žan Luka Zelko in Nik Pletikos, v laser radialu pa Kim Pletikos.

Sicer bo Vasilij Žbogar omenjeno regato pretežno izkoristil za testiranje opreme in za uvajanje novosti. »Palma je zame etapna regata, ki pa je za nekatere regata za biti ali ne biti, saj se okoli 30 jadrcev bori za eno vozovnico, ki je še ostala za nastop Evropejca na olimpijskih igrah. Jaz bom poskušal biti čim višje, sem v teku priprav in treningov. Vedno je lepo biti v vrhu, kar pomeni, da sem blizu in vse poteka kot mora,« je dejal Žbogar, ki bo do olimpijskih iger nastopil le še na svetovnem prvenstvu sredi maja v Italiji.

»Regata za biti ali ne biti«, če si iz-

posodimo Žbogarjeve besede, bo za Jaša Farnetija in Simona Sivitza Košuto. »Vlada sproščeno vzdušje, saj nimamo česa izgubiti. Dali bomo vse od sebe, nato pa bomo videli, kaj lahko dosežemo,« pravi Jaš Farneti, ki je predvčerajšnjim opravil prvi trening v španskem morju, s treningi pa bosta on in Simon Sivitz Košuta nadaljevala danes in jutri. »Vremenske razmere so zaenkrat odlične, prezgodaj pa je, da bi lahko napovedovali pogoje, s katerimi bomo tekmovali v ponedeljek. Z jadrnico ni težav, do ponedeljka moramo le popraviti nekaj malenkosti,« ugotavlja Farneti, ki regatno pole zelo dobro pozna, saj sta tam s Sivitzom Košuto trenirala pred kratkim pod vodstvom slovenskega trenerja Sebastjana Prinčiča, sedaj pa je z njima odpoval Luka Strahovnik.

Prvi trije plovci bodo v ponedeljek, selekcije pa se bodo nadaljevale v torek. Najboljši jadranci bodo nato nadaljevali v zlati skupini, ostali pa v srebrni. V soboto, 2. aprila, bo na vrsti še regata za kolajne. Brez olimpijske kvote so poleg Italije še Portugalska, Belgija, Poljska in Nizozemska, tako da bosta morala Jaš in Simon premagati omenjene posadke in obenem še notranjo konkurencijo v italijanski reprezentanci, kjer sta absolutna favorita izkušena Gabrio Zandonà in Andrea Trani. (sta, av)

Jadrnanje: Uspešen krstni nastop

GENOVA - V Genovi je med 18. in 21. marcem potekala Italia Laser Cup, prva letošnja državna regata v razredu Laser, na kateri je nastopilo približno 400 jadrcev iz cele Italije. V treh dneh regat so izpeljali šest plovov v srednjem vetru.

V mladinski kategoriji laser 4.7, v kateri je tekmovalo 164 jadrcev, sta nastopila tudi dva Sirenina jadrca, ki sta dosegla solidno končno uvrstitev: 61. je bila Elisa Manzin (letnik 2002), 79. pa Alexander Harej (letnik 2000, na sliki). Za oba Sirenina jadrca je bil nastop na tekmovanju Italia Laser Cup prva pomembnejša preizkušnja na državni ravni v razredu Laser.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

Območje visokega zračnega tlaka nad našimi kraji počasi slabi. Od severozahoda se Alpam bliža oslabljena vremenska motnja. Pred njo k nam v višinah priteka nekoliko toplejši in bolj vlažen zrak.

Danes bo po vsej deželi spremenljivo oblačno, več oblačnosti bo na vzhodu, sončno pa na zahodu. Možne bodo krajevne plohe in sneg v hribovih nad 1200-1400 m. Pihal bo šibek veter. Proti večeru se bo znižala megla.

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno. Možne bodo krajevne plohe. Popoldne se bo od severozahoda pričelo jasniti. Najnižje jutranje temperature bodo od 0 do 5, na Primorskem okoli 7, najvišje dnevne od 8 do 13 stopinj C.

Jutri bo na obali zmerno jasno, drugod pa bo prevladovala spremenljiva do zmerna oblačnost, predvsem v alpskem svetu. Boljše bo na Trbiškem. Ponoči se bo verjetno pojavila meglica in megla v nižini. Ledišče se bo zvišalo na približno 2400 m.

Jutri bo povečini sončno, več oblačnosti bo v hribovitem svetu zahodne Slovenije. Zapihal bo jugozahodni veter. Proti večeru se bo od zahoda postopno povsod pooblačilo. V ponedeljek bo prevladovalo oblačno vreme. Občasno bo deževalo. Več padavin bo predvidoma na zahodu.

DOLŽINA DNEVA	LUNINE MENE	NA DANASNI DAN	PLIMOVANJE	MORJE	SNEŽNE RAZMERE
Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 18.26 Dolžina dneva 12.31	Luna vzide ob 21.22 in zatone ob 8.57	1990 - Prenehalo je obilno deževati in snežiti. Največ padavin v 24 urah, 91 mm, so do 7. ure zjutraj izmerili v Javorjahn nad Poljanami. Na Kredarici je do 7. ure zjutraj padlo 80 cm, nato še 25 cm novega snega.	Danes: ob 4.47 najnižje -44 cm, ob 10.53 najvišje 30 cm, ob 16.45 najnižje -31 cm, ob 22.54 najvišje 42 cm. Jutri: ob 5.14 najnižje -42 cm, ob 11.22 najvišje 26 cm, ob 17.09 najnižje -23 cm, ob 23.18 najvišje 37 cm.	Morje je skoraj mirno, temperatura morja 10,6 stopinj C.	Kanin - Na Zlebeh ... 400 Vogel ... 285 Kranjska Gora ... 40 Krvavec ... 180 Cerkno ... 80 Rogla ... 140 Piancavallo ... 300 Forni di Sopra ... 280 Zoncolan ... 240 Trbiž ... 230 Osojščica ... 100 Mokrine ... 230

Stalinov mit v Rusiji še živi

MOSKVA - Številni Rusi z vse večjo naklonjenostjo gledajo na Stalina. Javnomenjska raziskava neodvisnega inštituta Levada je pokazala, da se 57 odstotkov vprašanih Rusov popolnoma ali večinoma strinja, da je bil Stalin »pameten vodja, ki je ustvaril močno in uspešno Sovjetsko zvezo«. Izsledki ankete kažejo, da se 71 odstotkov vprašanih Rusov strinja s tem, da »kakršnekoli napake in grehe je Stalin zagrešil, je najpomembneje to, da je naše ljudi popeljal do zmage v drugi svetovni vojni«. V primerjavi z anketo iz leta 2012 je ta delež višji za 11 odstotnih točk. Na vprašanje, ali je bil Stalin »brutalni tiran«, ki je ubil na milijone ljudi, jih je 62 odstotkov odgovorilo pritrdilno, medtem ko se 23 odstotkov vprašanih s to trditvijo ni strinjalo.

Aretiran, ker 14 let ni vrnil videokasete

CONCORD - V ameriški zvezni državi Severna Karolina so ta teden prijeli 37-letnega Jamesa Meyersa, ker ni vrnil videokasete, ki si jo je izposodil pred 14 leti v videoteki v mestu Salisbury. Meyers je že v torek na spletnem portalu Youtube objavil video posnetek, v katerem je sporočil, da so ga policisti ustavili zaradi pokvarjene luči, ko je hčer peljal v šolo. Ob tem ga je policist obvestil, da je za njim razpisan nalog za aretacijo zaradi videokasete, ki si jo je izposodil leta 2002 in je ni nikoli vrnil. Policija je nato sporočila, da je bil nalog za njegovo aretacijo izdan februarja 2002 na zahtevo videoteke, ki je sedaj zaprta, podpisal pa ga je sodnik.

NOVOST V PRIVILEGE CLUBU

Točke zvestobe v vseh Hitovih enotah!

Včlanite se v Hitov klub zvestobe Privilege club, zbirajte in/ali koristite točke tudi v Hitovih restavracijah, hotelih, centru dobrega počutja Spa Perla, potovalni agenciji Hittours in Športnem centru Hit.

Ob včlanitvi prejmete:

- kupon za žrebanje **avtomobilov Opel**,
- kar **200 TOČK** za dober štart ter
- ves marec in april **DVOJNE TOČKE!***

*Promocija velja ob plačilu z gotovino ali plačilno kartico v Hitovih restavracijah, hotelih, centru Spa Perla in Športnem centru Hit.

Brezplačna zelena številka
800 788 852
www.hit.si

hit casinos
Nova Gorica, Slovenija

18+ il gioco può causare dipendenza patologica - gioca responsabilmente / Igra lahko povzroča odvisnost - igray odgovorno
la % di probabilità di vincita sono disponibili presso la sede della Hit d.d. e presso i singoli Casinò / % zmage so na voljo na sedežu Hit-a d.d. in pri posameznih igralnicah

SEČOVLJE - Z ultralahkim letalom bo preletel svet Pilot Matevž Lenarčič začel pot okrog sveta

SEČOVLJE - Pilot Matevž Lenarčič je včeraj okoli pol sedmih s portoroškega letališča v Sečovljah krenil na pot okoli sveta. V prvi etapi bo v približno devetih urah pokril 2000-kilometrsko razdaljo do španskega Jereza, najdaljše etape pa bodo dolge tudi okoli 20 ur. Lenarčič je s sabo vzel tudi nov, izpopolnjen instrument za meritve črnega ogljika.

Lenarčič bo na poti okoli sveta v okviru programa GreeLight WorldFlight opravil 13 etap, ki bodo relativno dolge, saj bodo v povprečju trajale 13 do 14 ur, najdaljše pa tudi okoli 20 ur. Kot je priznal pred vzletom, letalo še ni letelo s polno obremenitvijo, sicer pa predvideva, da je lahko v zraku brez prestanka okoli 22 ur. Potovalna hitrost letala bo med 230 in 240 kilometri na uro.

S sabo je slovenski avanturist vzel vse, kar je nujno potrebno za preživetje na tako dolgi poti, saj, kot je pojasnil, mora biti pripravljen na izredno situacijo, pa naj do nje pride na morju, v puščavi ali v džungli. Hrane ima s sabo za približno teden dni, sicer pa se bo sprosti oskrboval. Pomemben del opreme je tudi nov instrument za meritve črnega oglji-

ka, ki so ga v družbi Aerosol precej izpopolnili, »tako da so meritve zdaj veliko bolj natančne oz. bomo vedeli tudi tisto, kar prejšnjikrat nismo«.

Kot je priznal, so zaradi zamika pri začetku potovanja - sprva bi moral iz portoroškega letališča kreniti v ponedeljek - »padla v vodo« vsa dovoljenja za prelete, tako da bo treba le-te urediti na novo. Lenarčiča so v zraku na prvih kilometrih poti spremljali piloti Aerokluba Portorož, Letalske šole Lipican Aer ter Obalnega letalskega centra Portorož. Pred odhodom pa so mu srečno poti zaželeli tudi partnerji. Gostitelj, direktor Aerodroma Portorož Robert Krajnc je tako izrazil ponos, da lahko spet gostijo Lenarčiča na podvigu, ki je pomemben tudi za prihodnje rodove. Direktor podjetja Akrapović Uroš Rosa je izpostavil, da je tudi v avtomobilizmu in industriji glavni trend v zniževanju teže ter zavedanju o emisijah izpušnih plinov. Namestnik direktorja družbe Energetika Ljubljana Srečko Trunkelj pa je prepričan, da se bodo tudi s pomočjo pridobljenih podatkov lažje odločali, kaj je prav in kaj narobe pri izbiri energentov.